

ságszeretet, az emberi jogok tisztelése, a gyengék védelme hevíti. Ha az isteni gondviselés nem a lelkipásztori élethivatást szánta volna számára, úgy bizonyára kikristályosodott volna benne és maga alkotott volna olyan politikai irányt, melyben híven mutatkozott volna meg azoknak az örök igazságoknak vetülete, mely lelkében élt. Így a lelkében élő örök igazságokat nem ültetheti át a gyakorlati életbe, hanem a meglevő formák között keresi azok érvényesülését. **Az alkotmányos szabadság, a nemes értelemben vett liberális rendíthetetlen híve.** Nem téríti el semmiféle gáncs és megpróbáltatás. Az erőszak ellen szabadságszerető lelke lázadzik. **Szeretet és szabadság éltető elemei.** Ő maga hangsúlyozza: „A nemzet történelmi jogállománya feletti szeretetet, életetnek az örökéletű liberális tiszta távlatába, a lelkek egyetemes szabadságába s az emberfestvényesség eszményébe mélyedő szolgálatát megöriztem s a cselekedetek folytonosságával példaképpen igyekeztem emberlétsáim elé állítani.”

Igen, ezeknek az igazságoknak a szolgálatában volt nagy Baltazár és egyházi működésén kívül élete termékenyítő volt ezen a téren. Nem kedvezett az idő Baltazár felismert igazságainak, de ő

nem a divatos áramlatok szerint formálta életét és világnézetét, hanem keményen, sziklaszilárdan megmaradt a felismert igazságok mellett.

Nagy veszteség, hogy a mai próbára tevő időkben vesztettünk el ilyen nagy embert, mérhetetlen veszteség Baltazár halála az egyetemes kálvinista egyháznak, melynek leghűbb vezére volt, de mérhetetlen veszteség a nemzetre nézve is, hiszen nem vagyunk értékekben olyan gazdagok, hogy nélkülözhetnünk ezt a tiszta nagy férfit; nem olyan világos az utunk, hogy az ő világító fáklyájáról lemondhatnánk és sokkal veszedelmesebb viharok járnak, hogyséme ne éreznők meg az erős tölgy kidőlését, mely felfogta a vihart, mely védelmet nyújtott.

Egyetlen vigasztalás a nagy csapásban és veszteségben, hogy Baltazár Dezső példaadását, emléket, az általa hirdetett igazságok fényét nem sodorhatja el az idő, azok fenn ragyognak, követésre ösztönöznek. Az igazi nagy férfiak nem halnak meg, mert tovább élnek az emberek lelkében és hatásuk nem mulik el a koporsójuk bezárával. Baltazár Dezső bevonul abba a Pantheonba, melyet híveinek százezrei emelnek számára lelkükben.

Baltazár püspök élete

Baltazár Dezső ősrégi protestáns család sarja. Evszázadokkal ezelőtt Magyarországra vándorolt francia családból Hajduböszörményben született 1871-ben. Edesatyja Baltazár János, Hajduböszörmény város főmérnöke volt, edesanyja pedig Czeglédy Mária, Czeglédy József hajduszboszolói birtokos leánya. Gimnáziumi tanulmányait a hajduböszörményi hat osztályos gimnáziumban kezdte meg, a hetedik gimnáziumra a debreceni Kollégium főgimnáziumába iratkozott be. Mind a nyolc osztályt és az érettségit színjelen eredménnyel végezte el s rendkívüli tehetséggel kitűnt már a debreceni akadémia teológiai fakultásán is, amelyen végig szintén jeles eredménnyel tanult.

Az első lelkészépesítő vizsgát 22 éves korában tette le, majd tanárai ajánlatára gróf Tisza Lajos nevelőjeként Gesztre, a Tisza család házába került.

Edesatyja akkor halt meg, amikor Baltazár Dezső az érettségi vizsgát tette le. Ettől kezdve a

Indulás a lelkészi pályán

1900-ban a századfordulón lelkészévé hívta meg a hatalmas hajduszboszolói református egyház. 1900. december 23-án történt lelkészi beiktatása, amivel megindult hatalmas egyházi karrierjén is. 1901-ben már egyházmegyei jegyző, 1902-ben egyházkerületi képviselő, 1903-ban zsinati képviselő, 1904-ben esperes lett, amikor egyttal a hajduböszörményi református egyház élére került. Már lelkészi pályája kezdetén megnyilatkozott a szegény magyar nép iránt való szeretete. Oly nagy érzelme volt a nép bajai iránt s oly lelkesen küzdött a népért, hogy »szocialista papnak« nevezték el ellenségei. Szükségesnek tartotta az egész magyar közéletben a társadalmi kohézió kifejlesztését s ezért indult neki mindjárt a magyar lelkészi kar megszervezésének. Ő indította meg a »Lelkészegyesület« című lapot s alapította meg az Országos Református Lelkészegyesületet. Páratlanul széles látóköre, lelkészitársai között való népszerűsége folytán

rendkívüli tehetségű ifjú a maga erejéből tanult. Nevelősködött, a főiskola pénztárában könyveket vezetett és tornatanításból élt. A fiatal lelkész a Tisza-udvarban is megállta helyét, továbbképezte magát s amikor Tisza Lajos gróffal az 1896-97. évet külföldön töltötte, a berlini és heidelbergi egyetemeken hallgatója volt. A budapesti egyetemen 1897. év végén tette le a jogi doktorátust. Ragyogó képzettsége a kormányzat figyelmét is felhívta s 1898-ban a kultuszminisztériumban a kongrua ügyek előadója lett. Két évet töltött itt rendkívüli munkában s ügyosztálya vezetőinek véleménye szerint oly hűzópótló munkát végzett, hogy nélküle az 1898:XIV. t. e. X. l. 5. t. e. a lelkészi kongrua törvény tíz évig sem lett volna megoldva. Ebben az időben házasodott, hűséges szerelem jutalmaképpen nyerte el házastársul U. Szabó Izabellát, aki 1899. május 27-én történt esküvőjük óta változatlan hűséggel kísérte életének fordulatos útján, mint a régi magyar nagyszonyok házas-társj erényeit idéző hitvese.

már Kiss Áron halála után püspökjelöltté tették, fiatal voltára és a másik jelölt dr. Eröss Lajos hatalmas érdemeire azonban maga vonult vissza a választási küzdelemtől. Eröss Lajos püspök halála után, 1911. július 25-én azonban példátlanul hatalmas szótöbbséggel, 785 szavattalból 712 szavattal dr. Baltazár Dezsőt választották meg a tiszántúli egyházkerület püspökévé. Országszerte rendkívüli örömet keltett püspökké választása s

1911. évi augusztus hó 15. napján mint az egész magyar protestantizmus nagy reménységét.

Baltazár a püspök

Ezeknek a reménységeknek meg is felelt, küldetészerű szerepet töltött be a magyar református egyház életében. Püspökségének már a békéig terjedő három esztendeje alatt kifejlesztette alkotását, a Kálvincumot s az egész egyházi élet területén rendkívül erős, belmissziói munkát indított meg. Ennek a belmissziói munkának köszönhető főként, hogy hatalmas egyházkerületében a kálvinista öntudat és együvértartozás érzése oly mértékben alakult ki, hogy a háboru után következő nemzeti katasztrófák idejében tartó pillére lehetett a szétszaggatott egyházkerület magyarságának. A háboru alatt nemcsak egyházkerületét vezette, hanem önfeláldozóan és minden kockázatot vállaló odaadással erősítette és vigasztalta híveit itt benn és többszöri látogatásával kinn a hárvonalon is. Nagy része van a debreceni egyetem létesítésében.

A háboru után minden erejével azon volt, hogy megmentse a megmenthető nemzeti értékeket. Természetes tehát, hogy üldözést szenvedt egy a forradalom, mint a kommunizmus alatt. Az ellenforradalom ideje alatt pedig elfogulatlan-ságáért, krisztusi nemes emberszeretetéért és humanizmusáért vezik üldözöbe. 1922-ben reá várt az a szerep, hogy a gyűlölség háborgó szenvedélyének gátat vessen és egy jobb jövő számára a végső feldulástól megkímélje a magyar közéletet. Az ő felhívására alakítja meg a magyar közélet több egyénisége a liberális blokkot és Baltazár fellépése oly eredményes, hogy attól kezdve esillapodni látszanak az ellenforradalom villámvérerei. Ekkor kezd meg önfeláldozó munkáját a Kollégium megmentéséért is. Két ízben két útra Amerikába. Még az ő hatalmas fizikumát is próbára tevő rendkívüli munkával, az előadások százaival át meg átszelve az Egyesült Államok óriási területét sikerült a

Kollégium elérte telenedett tanulmányi és vallási alapjainak pótlására oly nagy összeget gyűjtenie, hogy az infláció szomorú évein át a szinte elkerülhetetlennek látszó anyagi tönkötl megmentette az ősi Kollégiumot. 1922-ös és 1925-ös amerikai útjain összesen 40.000 dollárt gyűjtött a Kollégium számára, 1930-ban ismét nemzeti misszióra vállalkozik, meglátogatja Anglia és Franciaország protestáns körreit, magát Rothermere lordot is és eredményesen munkálja a magyar revízió és a Magyarország iránti szimpátiák felkeltésének az ügyét. Elcs vita támad a püspök franciaországi szereplése körül, a francia kamara külügyi bizottságának elnöke azonban eldönti a vitát és elégtételt szolgáltat Baltazárnak. Egy év múlva Bethlen István gróf és Baltazár közötti nézeteltérés eloszlik és gróf Bethlen debreceni látogatásakor első helyen a püspöknel tesz látogatást. Baltazár 1931-ben a legnagyobb magyar kitüntetését kapja meg Horthy Miklós kormányzótól: az I. osztályú magyar érdemkeresztet, amelyet 25 éves püspöki jubileumán követ a magyar királyi titkos tanácsosi rang adományozása is. Horthy Miklós kormányzónak hivatalbalépésétől kezdve nagy tisztelője volt, számtalanszor jelent meg nála magánkihallgatáson.

Baltazár Dezső egész életének súlypontja az alkotás és adminisztrálás volt. Az ORLE, a Kálvincum, a debreceni egyetem, a lelkészépesítő intézet a protestáns hitelszövetkezet, a debreceni Kálvinisták Templomegyesülete, a diakonisszaképzés a mérföldkövei annak a hatalmas munkának, amelyet kifejtett azon a hatalmas tevékenységen kívül, melyből mint konventi és zsinati elnökek bőven kijutott osztályrésze. A Konvent és Zsinat működésében az ő vezérlő szelleme érvényesült és minden ülésen ő elnökölt.

Az utolsó évek

Az utóbbi három évben a püspök egészsége megrendült. Egy ízben Budapesten a zsidó kórházban is kezelte magát, többször volt Karlsbadban. Betegsége azonban nem akadályozta sokirányú tevékenysége folytatásában. Mindenki örült, mikor most tavaszon aránylag jó egészségben tért vissza gyógykúrájából. Június elején volt az az országgrázoló ünnepség, melyet püspökségének huszonötödik évfordulója alkalmával tartott az egyházkerülete. Ragyogó megnyilatkozások méltatták a jubileumi ünnepségen a püspök érdemeit és a legmagasabb körök elismerése szállt feléje. Július hónapban a kormányzó az újonnan rendszerezett titkos tanácsosi méltóságot adományozta számára.

A felemelő jubileumi ünnepség után a püspök nyári pihenőre lért,

de ezalatt nem lehet azt érteni, hogy teljesen kikapcsolódott a munkából. Zeleméri birtokáról, ahol a nyári meleg napokat töltötte, változatlanul intézte az egyházkerület ügyeit.

Augusztus 10. táján kezdett komolyra fordulni betegsége, mely már évek óta kínozza. Nagy fájdalommal panaszkodott, úgyannyira, hogy bármennyire is nehezen szakította meg zeleméri tartózkodását, be kellett jönnie a debreceni sebészeti klinikára, hol hosszú napokon és éjjeleken át vívta élet-halálharcát, míg a halál angyala ezert a nagy emberért is el nem jött és értékekben gazdag életére pontot tett.

Divatrevü

n a p o n t a

TIKAV-on „Takarékosság” Aruházában

(Díjtalanul megtekintheti minden vásárlólagó!)

A püspök betegsége

Befejeződött egy nagy élet. A betegség, amely dr. Baltazár Dezső szervezetét elpusztította és a magyar református egyház fejét sirba vitte, már évek óta folytatta romboló munkáját. Körülbelül három évvel ezelőtt Baltazár Dezső szűkebb baráti körében és különösen orvos ismerősei előtt feltűnt, hogy a püspök atlétszervezetében riasztó leromlás mutatkozik.

Aggódva figyelmeztették barátai és kérve kérték, hogy fordítson több gondot az egészségre, kímélje magát az óriási munkától, amely előbb-utóbb okvetlen ártalmára lesz.

A püspök ekkor már sokat szenvedett betegségétől és sikerült is öt meggyőzni arról, hogy komoly bántalmat gyógykezelést igényelnek. Még így is nagyon nehéz volt őt azonban rávenni, hogy munkáját félbeszakítsa és saját magával törődjön. Miután azonban családját és környezetét meg akarta kímélni attól, hogy aggódjanak miatta, betegségét eltitkolta előlük és budapesti orvosokkal, budapesti gyógyintézetekben kezelte magát. Eközben is változatlanul tovább ragaszkodott ahhoz, hogy a reá súlyosodó hatalmas munkát mint konventi elnök, püspök és lelkes maga lássa el.

Budapesti orvosai idült májbetegséget állapítottak meg a püspökönél, aki tanácsukra több ízben felkereste a karlsbadi gyógyfürdőt.

A karlsbadi kurák

Karlsbadban minden alkalommal nagy szeretettel és a világhírű nagyságnak kijáró megkülönböztetett tisztelettel fogadták Baltazár Dezsőt. Sajnos, a gyógykezelés, amelyet évente megismélt, csak átmeneti javulást idézett elő az állapotában, mert mindig rövidebb ideig vette igénybe, mint ahogy kellett volna. Az idén is munkatársai és családtagjai tovább könyörögtek neki, hogy legalább nyolc hetet töltsön a gyógyfürdőn, mert csak így pihenheti ki magát teljesen. Ennek ellenére már három hét után elfogta a munkavágy.

Nem hallgatott orvosaira, visszatért Debrecenbe s bár szervezetét ekkor már észrevehette legyengült, maradékereje teljesítésével elvégezte a generális püspöki körútat az egyházkerületben.

Csaknem ezután következtek püspökségének negyedszázados ünnepségei, amelyek szintén rendkívül igénybevételek a beteg püspök erejét és szervezetét.

Az utolsó pihenés Zelemeren

Ez év nyarán már szembeötlő volt a betegség fokozódó súlyosodása, ami főként aggasztó lefolyásban, gyengülésben és nagy fájdalmakban nyilvánult meg.

Augusztus 10-én lett volna Zelemeren az évente szokásos püspöki ebéd, amelyre Baltazár Dezső már meghívta egyházmegyéjének református lelkészeit.

Az ebédet azonban már nem lehetett megtartani. Pontosán két héttel ezelőtt, augusztus 10-én heves rosszul lett fogta el zeleméri birtokán, ahonnan kezelőorvosa, dr. Keller Ferenc egyetemi magántanár és veje, dr. Kontsek Béla OTBA főorvos 12-én debreceni lakására szál-

lították.

Egy mentőautó hozta be a nagybeteg püspököt. Az állapota 15-én már annyira rosszabbodott, hogy betegágyához hívták dr. Backer István egyetemi magántanárt, aki a megtartott konzilium alapján intézkedett, hogy a püspököt a sebészeti klinikára szállítsák. Itt az első emelet 6. számú különszobában helyezték el.

A klinikán

A különszobában a beteglátogatást dr. Hüttl professzor a püspök kérésére eltiltotta. Betegségének ideje alatt a kezelő orvosokon és ápolószemélyzeten kívül csupán családjának tagjai, valamint hűséges titkára, Futó András és régi szolgája, Jakucs Sándor juthattak be hozzá. Jellemző az elhunyt püspök mélyesége tapintatára, hogy ezt az intézkedést a professor előtt a következőkkel indokolta meg:

— Nagyon sok embert ismerek és mintán mindenki úgysem jöhet be hozzám, nem akarom, hogy bárki is megbántva érezze magát azért, mert nem éreztek be hozzám. Nekem a legkisebb ember is kedves és ha nem jöhet be hozzám mindenki, akkor leghelyesebb, ha senkit se fogadok családom tagjain kívül betegségeim ideje alatt.

Sajnos, az elhunyt püspök állapota már a beszállítás napján is válságos volt.

A sebészeti klinika nagytudású tanárai azonnal látták, hogy a beteg menthetetlen és orvosi segítség már nincs a számára.

Ennek ellenére dr. Hüttl Tivadar vezetésével, aki szabadságát szakította meg Baltazár Dezső betegsége miatt, a klinika teljes tanári és orvosi kara a legnagyobb emberi odaadással vállalta a hősies küzdelmet a püspök életéért.

Már az első konziliumon megállapították, hogy a változatlanul fennálló régi májbetegségre vesezár járult amely a nagybeteg szervezet anyagcserejét teljesen megbénította és általános belső mérgezéssel fenyegetett. A múlt hét vasárnapján már annyira súlyosbodott az állapota, hogy a további küzdelem teljesen reménytelennek látszott.

Egyidőre szinte teljesen megszűnt az életműködése. A küzdelmet azonban nem adták fel. határtalan odaadással és önfeláldozással az orvostudomány minden vívmányát felhasználva próbálkoztak a történelmi értékű nagy élet megmentésével.

A kezelőorvosok heroikus küzdelmét látszatra siker koronázta. Sikerült a püspök szervezetének életműködését fokozni, a megszűnt anyagcserejét megindítani és a múlt hét közepén már megállapították, hogy a szövődő vesezár feloldódott.

Az orvosi tudományban szinte példátlanul állóan azaz érdekesség következett be, hogy míg a püspök látszatra magához tért, felénkült szíve, tüdeje kifogástalanul működött és általában elég jól érezte magát, addig a rendszeresen végzett laboratóriumi vizsgálatok kétségtelenül jelezték, hogy a tragikus vég elkerülhetetlenül közeledik.

A vérfagyás rohamos csökkenése és a vérkeringésbe került nitrogénmaradványok vizsgálata esalhatatlanul mutatta, hogy mint ilyen esetben mindig, ezúttal is el kell készülni a legrosszabbra.

A családtagokkal természetesen nem közölték ezeket az aggasztó jeleket és így az elhunyt püspök hozzátartozói szinte az utolsó napig reménykedtek abban, hogy Baltazár Dezső meggyógyul.

Es valóban a látszat arra vallott, hogy a reményesség nem alaptalan. Baltazár Dezső püspök a vesebántalmak eredményes gyógykezelése után esodálatraméltó jó állapotban volt, környezetével barátságosan beszélgetett. Mindent megismert, mindenkihez volt egy-egy kedves, jóságos szava.

Allandóan biztosította haláljáról kezelőorvosait, akik valóban megható, az önfeláldozásig

Csodálatraméltó türelemmel viselte szenvedéseit a püspök

A sebészeti klinikán minden szem könnyelábadt, amikor a halott püspökről beszéltek. Az orvosokat magukat is szemmel láthatólag megviselte a kilencnapig folytonos éber küzdelem és rájuk is megrendítő hatást tett az a bámulatraméltó eleterő, amellyel Baltazár Dezső emberfeletti energiái örökké tevékeny lelke harcolt a szervezetét pusztító betegsége ellen. Megrázó volt ez a napokig tartó halálküzdelem, amelyet

valódi papi nagysághoz való türelemmel és panasz nélkül, jóságos szelídséggel viselt el a haldokló.

Kifogyhatatlan mindenki a klinikán, amikor arról van szó, hogy a püspök milyen szívbemarázó nyugalommal méltósággal viselkedett szenvedésének egész ideje alatt.

Bár mindvégig kínzó fájdalmak voltak, amelyeket csak állandó orvosi beavatkozással lehetett enyhíteni, mindössze néhányszor hagyta el ajkát egy-egy fájdalmas nyögés és amikor már nagyon szenvedett, akkor is csak ennyit sóhajtott:

— Jaj Istenem, én jó Istenem!

Baltazár püspök érezte, hogy halála közeledik. Amikor július 5-én a debreceni újságírók küldöttsége tisztelgett előtte, esodálatos szépségű válaszböszédében megindult hangon mondta a következőket:

— A kevés időre, ami még megáldoztatásomig hátra van, mindig híven kitartok életem nagy eszméi mellett.

A jelenlevő újságírók könnyekre

menő buzgalommal igyekeztek a püspök utolsó napjainak szenvedéseit enyhíteni.

Hüttl Tivadar egyetemi tanár és Backer István magántanár szinte állandóan mellette tartózkodott, továbbá Lusztig Józsa tanársegéd és Dorogi Lajos kezelőorvos. Rajtuk kívül csaknem mindennap megjelent dr. Keller Ferenc magántanár, a püspök háziorvosa is. A konziliumokat dr. Fornéth Béla egyetemi tanár, a belgyógyászati klinika igazgatója vezette.

Az orvosok fáradozása annál is inkább esodálatraméltóbb, mert elejétől fogva tisztában voltak ázzal, hogy minden igyekezetük hiábavaló, a beteg menthetetlen.

Dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár bizalmas kijelentéseiben szinte látnoki tehetséggel előre látta, hogy a püspök nem élhet tovább kedd délután hat óránál. Mindaz, amit az orvostudománynak ezek a kiválóságai előre láttak, sajnos bekövetkezett.

Hiába sikerült a vesezár feloldani, a májműködés elégtelensége kiváltotta a tüdővízenyőt, amelyet a szív működés rohamos gyengülése követett. Kedden délután öt óra tíz perckor ez okozta a püspök halálát.

fakadva hallgatták a nagy püspök mélyesége megnyilatkozását, amely annyira a hatása alatt tartotta őket, hogy megfedekeztek a beszéd feljegyzéséről és utólag kellett azt emlékezetből összeállítani. Más alkalommal is többször célzott arra, hogy ideje elérkezett. A klinika halálos ágán azonban mintha az utolsó napig is bízt volna abban, hogy Isten segítsé-vel visszatérhet az életbe.

Búcsú az élettől

Az utolsó napokban már mind tovább tartott a kábulat, amely a püspök ragyogó szellemét hatalmába ejtette. Tudomása volt arról, hogy az ébrenlét és az álom összefolyik előtte és már nem tudta tisztán megkülönböztetni őket egymástól. Vasárnap magához szólította dr. Lusztig Józsa tanársegédet.

— Kedves hugom — mondta mindjobban gyengülő hangján — ugyan segítsen nekem rendet teremteni az én zavaros agyamban. Olyan furcsa, hogy már nemigen tudom, mikor vagyok ébren és mikor álmodom. Most úgy rémlik nekem, hogy Pittsburgban várnak, valami sürgős dolgom van ott. Nem emlékszik rá, hogy a lapokban olvastam erről?

— Nem olvastam, nagyméltóságú uram, de olvastam azt az újságokban, hogy az állapota örvendetesen javul. Most hát ne tessék meghazudtolni az újságírókat, akik mindig annyira szerették kegyelmes uramat!

A püspök elmosolyodott és fejét esedensen ingatva felelte:

— Maguk csak mindig biztatnak engem... de az igaz, hogy az újságírók kedves, jó gyerekek... mindig szívesek voltak hozzám.

Világos pillanataiban felkérte magához a klinika portáján kitett ívet, melyre az érdeklődők a nevüket feljegyezték. Felolvastatta magának a névsort és minden egyes névnel megjegyezte, halkságban is megindítóan szép hangján:

A KATONAI FEGYELEM, A BAJTÁRSI HÜSÉG ÉS HAZASZERETET filmje:

FIATAL SASOK

Megható történet az amerikai kadettek életéből.

Bemutató ma!

Vígshínház

— *Köszönöm... mondjátok meg neki, hogy nagyon jól esett az érdeklődése, én majd személyesen is megköszönöm, ha az Isten megsegíti.*

Más alkalommal, mikor megmutatták neki az újabb érdeklődők díszes névsorát, megkockáztatták a következő megjegyzést:

— *Keretbe lehet foglalni ezeket az íveket, ha kegyelmes uram felgyógyul.*

— Keretbe igen, de talán gyászkeretbe — mondta rezignáltan a püspök.

Kábult állapotában több ízben féltrebeszélte. Összefüggéstelen szavakat mormolt, néha felkiáltott.

Egy ízben angol nyelven egész szenvedélyes beszédet mondott el, mintha nagy hallgatóságához szólna. Hétfőn hozzátartozóihoz váratlanul ezzel az angolnyelvű kérdéssel fordult:

— Nem gondoljátok, hogy holnapra jobban lehetek?

— Minden valószínűség szerint talán — felelte László fia és annak felesége, akik ekkor betegágya mellett tartózkodtak.

Baltazár Dezső lehunyt a szemét és fáradt hangon mondta:

— Mindig csak ez az örökös talán. Mikor fogjuk megtudni, hogy mi van a nagy talán mögött?

A haldokló a magyarság sorsáért aggódott

Bizalom és kétség pillanatai váltották egymást a nagybeteg püspök körül. Ugyancsak hétfőn történt, hogy hozzátartozói előtt fájdalmas kétségbeeséssel sóhajtott fel:

— *Mennyi mindent építettem... és ezt most mind lerombolják és még mennyit kellett volna építenem. Mi mindent készítettem elő, amit már nem végezhetek be!... Mennyi utam lenne még...*

Ezután ismét erőt vett rajta a kábulat, Valamivel később pillan-

natnyilván magához tért. Csupán kezelőorvosai voltak mellette. A haldokló ajkán leírhatatlan szomorúsággal tört fel:

— *Istenem, meghalok, amikor még annyi elvégezni való van itt!*

Pénteken, szombaton és vasárnap Baltazár Dezső többször érdeklődött felesége állapota iránt, akinek betegségéről tudott, de természetesen titokban tartották előtte, hogy a nagyasszony tüdőgyulladását kapott.

Közeledik a vég

Hétfőn már a nagybeteg valamennyi hozzátartozója a klinikán tartózkodott. Leányai, fiai, vejei és bátyja, Baltazár János csak rövid félórákra hagyták el a klinikát. Vásáry József felsőházi tag az éjszakát is ott töltötte. A püspök különösen nagy szeretetet mutatott hűséges titkárnője, *Futó András* lelkész iránt, aki évek óta minden útján elkísérte. Betegsége alatt mindennap látni kívánta maga mellett. Hétfőn majdnem egy óra hosszat volt a beteg ágya mellett. A püspök eszméletlen volt, de szólni nem tudott. Az egész idő alatt néman és nagy szeretettel szoron-

gatta titkára kezét és pillantásában mintha az a kérdés lett volna, hogy ne hagyja el őt. Előző nap még atyai hangon beszélgetett érdemes régi szolgájával, Jakucs Sándorral is, akit őszintén szeretett. Baltazár Dezső egész életében mindig mélyszélesen vonzódott az egyszerű lelkű, szegény emberekhez.

Hétfőn valamivel javult a püspök közérzete, különösen amikor a vérátömlesztést végrehajtották. Élénkebb lett, mosolygott hozzátartozóira. A végzetet azonban ez a látszólagos javulás nem állíthatta meg.

Baltazár püspök utolsó napja

Kedden a nagybeteg Baltazár Dezső püspök nyugodt álomban töltött éjszaka után reggel jobban érezte magát. Az éjszaka folyamán a család több tagja a klinikán tartózkodott, délelőtt fiai, leányai, vejei mind a püspök betegszobája előtt voltak, csak felesége hiányzott, akit tüdőgyulladással vittek a debreceni belgyógyászati klinikára.

A püspök néhány barátságos szót intézett környezetéhez, majd azt kérte, hogy *borotválják meg*. Ezután Hüttl professzor látogatta meg Baltazár Dezsőt.

— *Hogyan aludt nagyméltóságod — kérdezte a professzor.*

— *Köszönöm, kérlek, — felelte a püspök halkán — megszakításokkal aludtam.*

— *Es most hogy érzi magát?*

— *Ezt nektek jobban kell tudni, — hangozott a válasz.*

Délelőtt Baltazár püspök csaknem állandóan eszméletlen volt, csupán egyideig vett erőt rajta a kábultság. Hirtelen leányához,

Kolozsváry Kiss Lászlónéhoz fordult:

— *Amíg te nem sírsz, addig nem félek...*

A délelőtti folyamán több koffein- és kámforinjekciót kapott, mintegy másféldeci folyékony tápanyagot is vett magához.

Budapestről a külföldön tartózkodó *kormányzó* nevében a kabinetiroda érdeklődött állapota felől, ezenkívül ismételen tájékoztatást kért a *miniszterelnökség*, a kultuszminisztérium, az igazságügyminisztérium és a református konvent.

Délben Hüttl professzor és Becker István magántanár ismét megvizsgálta a beteget. A vizsgálat azzal az eredménnyel végződött, hogy bár a püspök *öntudata* még nem homályosodott el, a *szívműködés* állandóan gyöngül, az *érverés* pedig gyorsul, percenkint 130 körül van. Ezek a tünetek a sajnálatos, de elkerülhetetlen vég közeledését jelzik.

A haldokló a Bibliáját kéri

Három óra husz perckor a püspökön már mindinkább mutatkoztak a végső elgyengülés jelei. Szívműködése fokozatosan gyöngült, érverése gyorsult és a fellépő tüdővízenyő megkezdte romboló munkáját. Baltazár Dezső lélegzési nehézségekkel küzdött. mellesleg zila-

hált és kínosan igyekezett kiköhögni a tüdővízenyőt, de ehhez már nem volt ereje. Néhány perc múlva kérte, hogy *támasszák fel vánkósait* és mikor ez megtörtént, *akkor elhaló hangon* mondta, hogy *adják kezébe kedves bibliáját*.

ŐSZI szövetkülönlegességeket már láthatja

Feldheim Imre
POSZTÓHÁZ
Svetits-palota
kirakataiban

A szobában ekkor az orvosokon és az ápoló nővéren kívül László fia és leánya, Kolozsváry Kiss Lászlóné tartózkodott. Eléje tartották a Bibliát. Baltazár püspök gyöngülő ujjával lapozgatott a szent könyvben. Hangtalanul maga elé mormolta az *Irás* szavait. Azonban csak rövid ideig tudta ezt folytatni, azután alig hallhatóan a fiát kérte meg, hogy olvasson neki a Bibliából.

Kevéssel három óra előtt a püspököt ismét elnyomta a kábult álom. Ez alatt megérkeztek a rövid időre távozó Kolozsváry Kiss László, Baltazár Lászlóné, Vásáry József, Baltazár János, Kontsek Béla dr és a felesége. Halálosan néma csendben álltak körül a betegágyat, melyről csak a mozdulatlanul fekvő püspök kínos lélegzetvétele hallatszott. A betegszoba előtt dr Hüttl professzor kijadta az utasítást, hogy most már ne háborgassák orvosi beavatkozással a haldoklót, Morfium injekciót csak végső esetben alkalmazzanak, ha a püspök arca eltorzul a fájdalomtól és látják, hogy nagyon szen-

ved, mert az injekció már csak meggyorsíthatja a katasztrófa bekövetkezését.

Negyednég tájban a haldokló püspök többször fájdalmasan, kínosan felnyögött. Tüdeje megrendítően küzdött. Szemét felnyitotta, de már nem tudott beszélni, csak kéréő pillantásokkal jelezte, hogy nagyon szenved és szeretne a fájdalmait csillapíttatni.

Doroghy doktor elvégezte a morfium befeeszkendezést. A csillapítószert hatása alatt a beteg elesédsédedett. Végtelenül nagy esend feküdt a szobára, ahol a magyar reformátusság egyik legnagyobb egyénisége vívódott a halállal. Ekkor már rohamosan kiültek rajta a végső leromlás jelei. Szívbetegsége látvány volt a jólismert, kedves arc, amelynek szenvedéstől megnyúlt vonásai mélyszéges megilletődéssel töltöttek el mindenkit. Behunyt szemmel hanyatlott hátra a magasra pupozott vánkósokon. A kisírt szemű Rózi nővér aki betegségének egész ideje alatt ápolta, aggódva hajolt a betegágy felé. Mindenki zokogással küzdött.

Kedden délután 5 óra 10 perckor halt meg a püspök

A haldokló már alig lélegzett. Szívműködése, vérkeringése rohamosan gyöngült. Baltazár püspök ekkor már a halálos kábultság állapotában volt, de időnként, még tíz perccel halála előtt is, fel-felvetette szemét, amelynek pillantása leírhatatlan szeretet fényével járt körül hozzátartozóin. Érezni lehetett, hogy a vég percéhez érkezett a püspök, akinek már nem volt ereje szóra, ezekben a pillanatokban világos öntudatánál van, és megismeri szeretteit, akiktől jó-

ságosan bucsuzott.

Halála nyugalmasan következett be, szenvedései mintha már befejeződtek volna. *Utolsó órák* *nyitotta fel a szemét. Dr Backer István tanár öt óra tíz perckor állapította meg, hogy a lélegzés megszűnt. A szív utolsó dobant. A vég bekövetkezett. A halál oka: szívkimerültség.*

A püspök lesújtott hozzátartozói zokogva borultak egymásra, most végre feltört belőlük a sokáig visszafojtott fájdalom.

Harangzúgás, gyászlobogók

A lesújtó gyászhirot délután egy-negyed hat órakor maga Hüttl Tivadár professzor tudatta telefonon a püspöki hivattal, ahol Futó András püspöki titkár, Baltazár püspök egyik legbizalmasabb híve megrendülve fogadta a szomorú hírt.

Legelőször is a mély gyász kifejezésének méltó formájáról történt gondoskodás. A debreceni református egyház vezetőségének intézkedésére az összes debreceni református templom harangjait meg huzatták. Rásó János egyházi gondnok személyesen intézkedett a teendőkről. *Egy óra hosszat kongott a történelmi Rákóczi harang és a többi templomok harangjai, hirdetve, hogy meghalt a nagy püspök.* Az egyházi épületekre gyászlobogót huztak, az iskolák ormán is fekete zászlót lengetett a szellő.

A városházára nyomban a halálhír után kitzükék a gyászlobogót és nemcsak az egyházi épületekben, hanem sok magánházon is gyászlobogót lenget a szél, amelyek hirdetik, hogy nagy gyász szakadt Debrecenre.

A városban percek alatt elterjedt a megdöbbentő gyászhirot. Az emberek lesújtottan áttak, lesújtottan nézték a püspök halálát hirdető gyászlobogókat. Könnycseppek üttek ki a szemekbe. A püspök sírpalota előtt síró emberek álltak.

Különösen megrendítő eset történt a központi lelkészi hivatalban, ahol Siposs Imre lelkészhez bement egy gyászruhás hölgy.

— *Talán csak nem püspök-atyánk halt meg? — kérdezte izgatottan.*

— *De igen, sajnos —, mondotta szomorúan Siposs Imre lelkész.*

A nő hangos zokogásban tört ki és kifordult a lelkészi hivatalból.

Ilyen esetek egymást érték.

A város esti képeire is rányomta bélyegét a nagy püspök halálának gyászja. A debreceni református egyház vezetősége távirati értesítést küldött az összes presbiteriumoknak s az esti órákban a tiszántúli református egyház valamennyi templomának harangja megkondult.

Az egyházi vezetőség intézkedése a mai napon délelőtt tíz órától tizenegyig s délután délután négy órától ötig az egyházkerület négy-száz templomának harangjai kondulnak meg s siratják érzégükkel dr Baltazár Dezső püspök halálát.

Az egyházkerület vezetősége értesítette a püspök haláláról a konvent és zsinat elnökségét, a megszállott részek püspökét is. *Héman* kultuszminiszternek Kisújszállásra küldtek sürgönyt, miután a miniszter a nap folyamán oda kért értesítést.

Gyászértekezlet a püspöki hivatalban

A gyászír vétele után az egyházkerület, a debreceni egyház és a Kollégium vezetősége értekezletre gyűlt össze a püspöki hivatalban. Ott voltak **Makláró Károly** püspökhelyettes, főjegyző, **dr. Vásáry István** debreceni főgondnok, **Juhász Nagy Sándor** főjegyző, **Márk Endre** kollégiumi ügyész, **Csikész Sándor** egyetemi tanár, **Erdős József** dr. egyházkerületi ügyész, **Varga Zsigmond** egyetemi tanár, a Kollégiumi könyvtár igazgatója, **Sz. Kun Béla**, **Kállay Kálmán** egyetemi tanárok, **Futó András** püspöki titkár, **Mogán Ákos**, a püspök személyi titkára és még többen mások.

Később megérkezett **Vásáry József** felsőházi tag és **Kolozsváry**

Kiss László a család részéről.

Legelőbb is felbontották a püspök iróasztalát, melyben bizalmas iratait tartotta, majd a család tagjai bevonásával a lakásban is átnézték a püspök iratait, olyan irat, vagy feljegyzés után néztek, melyben esetleg a püspök végakarát nyilvánítja a temetésre vonatkozólag. Ugyanis a püspök még életében kifejezést adott ama óhajának, hogy szülővárosában, Hajduböszörményben szeretne halála után pihenni. Erre nézve azonban sem írásos meghagyást, vagy feljegyzést nem találtak, így a bizottság amellett döntött, hogy **Baltazár püspök** hült hamvait, miként előjött is, Debrecenben temessék el.

Szombaton délelőtt lesz a temetés a Kollégiumból és a Nagytemplomból

A bizottság megállapította a temetés rendjét, amely óriási arányú lesz, minthogy a nagy kiterjedésű tiszántúli egyházkerület minden egyháznak gondnoka, lelkésze eljön Debrecenbe a temetésre, itt lesz a konvent, zsinat elnöksége, a kormány több tagja, a közelet és az egyházi élet sok előkelősége.

Baltazár püspök holttestét a Kollégium dísztermében ravatalozzák fel, pénteki nap folyamán a hívők elzarándokolnak a ravatalhoz.

A temetés szombaton délelőtt lesz. Kilenc órakor kezdődik a Kollégium dísztermében, ahol gyásznének után **Kállay Kálmán** kollégiumi igazgató bucsuztatja a püspököt a Kollégium és más református intézmények nevében.

A koporsót azután átszállítják a

Nagytemplomba, ahol megkezdődik az egyházi szertartás. Itt tartására **Farkas István** tiszáninneni püspököt kéri fel. *Prédikál Ravasz László* dunamelléki református püspök. A gyászszerartás alatt a **Szezei Molnár Enekkar** és a **Városi Dalárda** gyásznéneket ad elő.

A gyászszerartás után megindul a temetési menet a köztemető felé. A város díszsírhelyet ajánl fel és ott helyezik örök nyugalomra a püspök hült hamvait. A sírnál **Makláró Károly** püspökhelyettes-főjegyző fog bucsúbeszédet mondani az egyházkerület és a debreceni egyház nevében.

A temetés idején az összes debreceni református templomok harangjai megkondulnak és mindaddig szólnak, míg a temetés lezajlik.

Baltazár püspök özvegyét beszállították a belgyógyászati klinikára, még nem is közölték vele férje halálának híré

Baltazár püspök halálának tragikus voltát még megdöbbentőbbé teszi az a szomorú tény, hogy **hüségese hitvese súlyos beteg**. Mint már jelentettük, tüdőgyulladás támadta meg és az a veszély fenyegeti, hogy mindkét oldalára válik a gyulladás. Attól is tartottak a családtagok, hogy a nagyszony állapotára kedvezőtlen hatást gyakorol, ha értesül szerető férjének aggnéljáról, minden pereben bekövetkező haláláról, ezért a délelőtti órákban abban állapodtak meg, hogy a beteg nagyszonyt kizsallítják a belgyógyászati klinikára. Ez meg is történt, ott külön szobában helyezték el a beteget és egyik rokona, **U. Szabó Mihály** né állandóan mellette tartózkodik. A nagyszonnyal nem is közölték férje halálának híré és a családtagok, akik meglátogatták, heróikus küzdelemmel fojtották el könnyeiket, nehogy a nagyszony megsejtse a szomorú valót. Gyenge, nagy megpróbáltatásnak kitett szívét akarják kimélni, ameddig csak lehet.

„IMÁDKOZZATOK ÉRTEM”

Kisírt szemmel teljesíti szolgálatát a püspöki hivatalban **Jakucs Sándor** a püspök altisztje, aki az egész 25 éven át hűséges szolgálója volt. Sírva beszél el **Jakucs Sándor**, hogy kedden is kint volt a nagybeteg püspöknél, aki el-

haló hangon csak annyit mondott neki:

— **Imádkozzatok értem Sándor fiam.**

Elmondja **Jakucs Sándor**, hogy két héttel ezelőtt még Zeleméren volt a püspöknél, de már akkor úgyban találta. Aznap még elintézte a postát, az egyházkerületi ügyeket, többrendben megbízatást adott neki, de már a megbízatások végrehajtásáról nem számolhatott be. Mikor a sebészeti klinikára vitték a püspököt mentőautón, ő esomagolta be a szükséges holmikat, a püspök megkérdezte tőle a mentőhordágyon:

— **Sándor fiam a bib'iam itt van?**

Jakucs Sándor már tudta mi a teendő, a bibliát már előzőleg betette a kószárába.

A PÜSPÖK BIBLIAJA.

Ennek a bibliának külön története van. A diszkótésú szentkönyv elkísérte a püspököt élete minden útján. Bárhova ment, ott volt vele ez a biblia. mikor a haretéket látogatta, mikor a kommunisták börtönébe került, mikor hivatalos egyházi útjait járta, amikor a román megszállás alatt súlyos támadásnak volt kitéve, családjával együtt zeleméri tanyáján ott volt ez a biblia és védte, oltalmazta a püspököt. Utolsó órájában is ezt szorongatta, ez volt a vigasza és ez a biblia feküdt halálóságya mellett.

Varga Zsigmond bemutatta Baltazár püspök levelét, mely halála után bontandó fel

A püspöki hivatalban lefolyt értekezleten volt egy megkapó momentum. **Dr. Varga Zsigmond** egyetemi tanár, a kollégiumi nagy könyvtár igazgatója bemutatott egy nagyalakú levelet, mely **Baltazár püspök** írásával neki van címezve és a címzés alatt nagy betűkkel ez áll:

„**Halálom esetén bontandó fel.**”

Varga Zsigmond megindulástól remegő hangon jelentette be, hogy ezt a levelet **Baltazár püspök** 1934 március 13-án adta át neki azzal a rendeltetéssel, hogy a kollégiumi nagy könyvtárban helyezze el és őrizze meg.

A bizottság tagjai megilletődve forgatták a levelet, sokaknak könnyű jött a szemébe. Azután megállapították, hogy a pecsétek érintetlenek. A megbeszélés után úgy határoztak, hogy **dr. Varga Zsigmond**, a címzett, továbbá **Makláró Károly** püspökhelyettes az egyházkerület részéről, a gyászoló család

részéről **Vásáry István** főgondnok, **Vásáry József** felsőházi tag és **Kolozsváry Kiss László** lelkész vissza vonulva a belső terembe, felbontják a levelet és elolvassák.

Ez megtörtént és a következő közlést tették a többi bizottsági tag előtt:

— **A levél tartalma bizalmas természetű és azt nem hozzuk nyilvánosságra.**

Ezek után a bizottság tagjai úgy határoztak, hogy a levelet lepecsételik és újra elhelyezik a kollégiumi nagy könyvtárban.

Annnyit sikerült megtudni, hogy a levél két sűrűn teleírt oldalt tartalmaz és bizonyos, immár történelmi jellegű vonatkozása van a benne írottaknak, amit azonban, legalább ezidőszert, nem tartanak alkalmasnak arra, hogy nyilvánosságra hozzák.

A levelet **Varga Zsigmond** vette át további megőrzés céljából.

A polgármester részvétl viratai

Dr. Kölesey Sándor polgármester az elsőnek fejezte ki részvétl **Baltazár püspök** halála fölött, részint a gyászoló özvegyhez, részint az egyházkerülethez intézett táviratában. A két távirat így szól:

Méltóságos

Tiszántúli Református Egyházkerület

Debrecen.

Mélyen megrendülve értesültem Nagyméltóságú **Baltazár Dezső** püspök ur bekövetkezett elhunytáról.

A magyar református egyház fájdalmas gyászában igaz együttérzéssel osztozik Debrecen szabad királyi város is, melynek közéletében a megboldogult nagy Püspök eltávozása pótolhatatlan veszteséget jelent.

Kérem, fogadja a Méltóságos Egyházkerület ugy Debrecen szabad királyi város, mint annak tisztikara nevében is, kifejezett mély séges részvétem nyilvánítását.

Kölesey Sándor
polgármester.

Nagyméltóságú

Baltazár Dezsőné urasszonynak

Debrecen.

Mély megilletődéssel vettem a szomorú hírt férjének: nagyméltóságú **Baltazár Dezső** püspök urnak elhunytáról.

A szerető Hitves és a gyászoló család mély fájdalmában igaz együttérzéssel osztozik Debrecen szabad királyi város is, melynek egyik ragyogó dísz és pótolhatatlan értéke omlott össze a Megboldogult halálával.

A jó Isten kegyelme tegye erős és óvja mindnyájukat a fájdalom elviselésében.

Kérem, fogadja Kegyelmes Asszony és a gyászoló család városunk közönségének és tisztviselőkarának őszinte mély részvétét.

Kölesey Sándor
polgármester.

BÁRÓ VAY FŐGONDNOK
HAZAÉRKEZIK

Báró Vay László, az egyházkerület főgondnoka értesülvén **Baltazár**

püspök haláláról, nyomban hazatér Erdélyből, hol szabadságát töltötte. Az éjszaka folyamán Bihar-keresztesre érkezik, ahonnan autón folytatja útját Debrecenbe. Szerdán már részt vesz az egyházkerület ügyének intézésében.

BALTAZÁR HALÁLA MIATT A REF. TANÁREGYESÜLET KÖZGYŰLÉSÉT ELHALASZTOTTAK

Karcaq, augusztus 25. Az Országos Ref. Tanáregyesület ezévi közgyűlését e hét péntekére és szombatjára **Karcagra** hívták össze. Amint már tegnap este híre futott az egyesület díszelnöke, **Baltazár püspök** halálának, vitéz **dr. Besenyei Lajos** debreceni tank. kir. főigazgató, elnök azonnal intézkedett, hogy a református tanárság mély gyásza jeléül az évi közgyűlést bizonytalan időre elhalaszták.

Hungária
filmszínház.

A művészi szépségben gazdag

Fekete
angyal

prolongáltuk
mára!

OKVETLEN NEZZE
MEG!

Előadások: 5, 7, 9-kor!

Nézze meg a Tiszántúli Ipari Vásárt, amely augusztus 29-én délelőtt nyílik.

Gyönyörű pavillonok, nagyszerű árnagydagság, kitünő vásárlási lehetőség, légvédelmi, gyümölcs- és baromfiállítás. Belépőjegy felnőtteknek 50 fillér, gyermekeknek, katonáknak 30 fillér.

A püspök arcképe a Péterfia uccai egyházzszenben

A Péterfia uccai egyházzszen, melynek illusztris elnöke Baltazár Dezső volt, a püspöki beiktatás huszonötödik évfordulóját augusztus 15-én úgy készült megünnepelni, hogy otthona számára megfestette Baltazár Dezső képét és azt

a termet Baltazár-teremnek óhajtott elnevezni. Ezt a szándékot is keresztülhúzta a püspök megbetegedése és halála. Most a kép gyászkeretbe kerül és az örvendő ünnepi aktusból szomorú gyászünnepé lesz.

„Halálom szemfedője az a zászló legyen“

Baltazár püspököt néhány évvel ezelőtt támadta meg a betegség, mely kezdetben nem mutatkozott súlyosnak. Egy ízben a budapesti zsidó kórházban kezelte magát, melynek főorvosa, dr. Biedermann már előzőleg ismerte a püspök betegségét. Aztán az utóbbi négy évben minden tavasszal elment a püspök Karlsbadba, hol időleges gyógyulást talált. Azonban a püspök számított arra, hogy éveit megvanak számlálva. Ennek több ízben kifejezést is adott. Nyugodt bölességgel készült a halálra.

Megható volt, hogy a június 3-án tartott jubileumi ünnepségen történt megnyilatkozásaiiban maga is olyan hírokat pendített meg, melyekben a végre várakozó nyugodt

böles gondolkodása nyilatkozott meg. A Nagytemplomban tartott egyik beszédét így végezte:

— *Megáldoztatásom ideje nincs már messze. Jól esik nyugodtan várakozni rá.*

Másik beszédében pedig váteszi ihlettel így szölet:

— *Szolgálatomra húzódás nélkül teszem rá életemet is. Halálom szemfedője az a zászló legyen, amelyet örök igazságokkal jegyezve ingadozás nélkül tartott kezében gyorló életem.*

Ott a Nagytemplomban esendjében komor zengéssel hangzottak el és mély hatást tettek a püspök szavai. És íme, kevés idő múlva már bekövetkezett az, amit Baltazár lelkében már akkor meglátott...

Pontosan 25 évig szolgálta mint püspök a tiszántúli egyházközséget Baltazár Dezső

Szomorú érdekesség, hogy hajszányi pontossággal huszonöt éven át szolgálta a tiszántúli egyházközséget mint püspök dr. Baltazár Dezső. 1911 augusztus 15-én történt püspöki beiktatása, tehát most augusztus 15-én volt ennek a nevezetes dátumnak negyedszázados évfordulója. Miután a jubileumi ünnepséget még június hó elején megtartották, a püspök kívánságának megfelelően nem is lett volna a beiktatás évfordulóján semmiféle ünnepi aktus. Mindössze arra készült a püspök, hogy ekkorra Zelemre ebédre hívja meg paptársait és barátainak szűkebb körét.

Augusztus 15-ig még ellátta püspöki teendőit beteg is Baltazár Dezső, de akkor már olyan kínzó fájdalmak lepték meg, hogy be kellett szállítani a sebészeti klinikára. Eppen huszonöt év után állt meg a mentőautó a püspöki palota előtt éppen abban az órában, mikor huszonöt évvel ezelőtt éppen abban az órában bevonult a püspöki lakásba a beiktatás után a püspök, honnan negyedszázadon át végezte irányító munkáját.

Szomorú évforduló. Környezete akkor úgy intézkedett, hogy az évfordulói ebédet egy hétre elhalaszták, de bizony újra és újra el kellett halasztani, sőt most már véglegesen.

A kormányzó a hét végén jön haza

Bécs, augusztus 25. Hinterrisből érkező legújabb jelentések szerint a Horthy Miklós kormányzó számára rendezett vadászat program-szerűen folyik tovább.

A kormányzó kitünően érzi magát és nagy kedvvel vesz részt a vadászatban.

A Neues Wiener Journal a következőket jelenti Horthy Miklós kormányzó ausztriai tartózkodásának további terveiről:

Az eddigi terv szerint a magyar államfő csütörtökig Karwendel-hegységben marad és vadászattal tölti idejét.

A kormányzó pénteken reggel utazik tovább. Innsbruckban megszakítja útját a kormányzó, hogy villásreggelizzék. Innsbruckból a Glockner uton át Karintiába utazik a kormányzó, aki Veldenben ndvariassági látogatást tesz. Miklós szövetségi elnökkel, Veldenből a Pauckstrassen át Szentgotthárdba, majd innen Budapestre tér vissza a kormányzó.

Bécs, augusztus 25. Az esti órákban érkezett jelentés szerint Horthy Miklós kormányzónak sikerült újabb 2 zergebaktot elejteni. A vadászat holnap folytatódik.

.....

— Gyomor- és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium és gyomorsavtúltengés, az emésztés természetes Ferenc József keserűviz használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek.

Riadalom Párisban a német katonai szolgálat felemelése miatt

Nagy légi hadgyakorlat kezdődött Franciaországban. 25 ezer főnyi hadsereg vonult fel az olasz hadgyakorlaton.

Páris, augusztus 25. A francia hadsereg őszi hadgyakorlataival párhuzamosan tegnap megkezdődtek az egész francia katonai légi-erő gyakorlatozásai is, amelyek a Romorantaintól Metzig elterülő 120 kilométeres körzetben augusztus 30-ig fognak tartani. Kipróbálják az összes léghárító ágyúkat és berendezéseket.

A légitámadás elhárításának ebbe a munkájába a hadvezetőség bevonta a vidék polgári lakosságát is. A légi gyakorlatok főhadiszállása Bourgeban van, vezetőjük pedig Pujo tábornok, aki a légi haderők vezérkari főnöke.

A KÉTÉVES NÉMET KATONAI SZOLGÁLAT VÁLASZ A SZOVJETNEK

Páris, augusztus 25. A kétéves német katonai szolgálat bevezetését Párisban rendkívül súlyos intézkedésnek minősítik. A hír riadalmat keltett Párisban. Általános nézet az, hogy a semlegességről szóló nyilatkozattal Németország elő akarta készíteni a szolgálati idő felemeléséről szóló közleményét és hogy a két intézkedés voltaképpen szoros s okzerű összefüggésben áll egymással.

A *Petit Parisien* véleménye szerint a megennyhülésnek azt az érzését, amelyet diplomáciai téren a semlegességről szóló német határozat keltett, az új német katonai intézkedés teljesen szétoszlatja.

A *Matin* utal arra, hogy Németországban most már voltaképpen nem kétéves, hanem hároméves szolgálati idő lesz érvényben, mert a német állampolgárok a katonai szolgálati idő előtt egy évet a munkássztagokban töltenek.

HÁROMMILLIÓ NÉMET KATONA

A sajtó azt hiszi, hogy a német katonai intézkedés a fegyverkezési verseny újabb korszakát nyitja meg. Ez a véleménye a szocialista Populaire-nek is.

A lapok egyrésze 1.200.000, más lapok 1.300.000 emberre teszik a német hadsereg új békelétszámát. A *Matin* szerint a német hadvezetőség közel hárommillió ember fellett fog rendelkezni.

A *Journal*-nak szintén az a véleménye, hogy Franciaországnak le kell vonnia a következményeket. A tények — írja a lap — rettentés ékesszólással beszélnek. *Kapunk előtt 1.300.000 főnyi német haderő sorakozik fel, amely repülőgépekre támaszkodik.* A lap szerint valószínű, hogy a Rajna balpartját a német kormány rövidesen a jelenleginél sokkal erősebb helyőrségekkel fogja megrakni. Erre pedig fel kell készülnünk — írja a lap.

A SZOVJET HADERŐT MEGKÉTSZEREZTEK

Berlin, augusztus 25. A Völkischer Beobachter a következőket

írja a német katonai szolgálati idő meghosszabbításáról:

Nem szabad megengedni, hogy a szovjet kormány augusztus 11-iki elhatározása nyomán — ez az elhatározás a gyakorlatban a szovjet haderő megkésztetését jelenti — azok az erők, amelyek halálos ellenségei Németországnak, kívülről mégis elérjék végre azt, amit belül lehetetlenné tettünk számukra.

AZ OLASZ HADGYAKORLATOK.

Avellino, augusztus 25. Ma reggel kezdődtek meg a Dél-Olaszországban levő Irpinia völgyében az olasz hadsereg nyári hadgyakorlatai. A 25.000 emberből álló hadseregnek, amelyet Umberto trónörökös vezényel, az a feladata, hogy megvédje az ország déli részét ellenséges haderő inváziájától.

A piros jelzéssel ellátott „ellenséges” sereget Amadeo Guillet tábornok vezeti és ennek az a feladata, hogy Salernonál partraszállva, kergesse el a trónörökös parancsnoksága alatt álló kék hadsereget, aztán az Appenineken keresztül nyomuljon előre, egészen az Adriáig. Ezen a hadgyakorlaton történik először, hogy a trónörökös ilyen magas és nehéz katonai feladattal bízták meg.

A vidék lakosságát teherautókon egy heti időre elszállították a hadgyakorlatok színhelyéről távolabb eső ország-részebe.

ÜZLETBARAKOKAT AKARNAK ÉPÍTENI A LEBONTOTT CSAPÓ UCCAI HÁZ HELYÉN

A keddi polgármesteri értekezleten tárgyalták azt a kérést, mely oda irányult, hogy a város tegye lehetővé hogy a házlebontás miatt árusító hely nélkül maradt hat üzlet részére az üres telken árusító-barakkokat építsenek fel és legalább hat hónapig használják. Közölte a vállalkozó, aki a barakkokat építeni akarja, hogy a telektulajdonos a Pesti Hazai Első Takarékoskasszágához forduljon a barakk építéséhez.

Zöld József főpolgármester kijelentette a kéréssel kapcsolatban, hogy a terület szabályozási vonalba esik és építeni a rendelet szerint csak 3 emeletes palotát szabad azon a telken. A barakk építését különben is nem a telektulajdonos kérte, hanem a vállalkozó, mivel a város jogi megállapodás nem köthet.

Dr. Reke Gusztáv főügyész azt indítványozta, hogy nem kell megengedni a barakképítést, hanem kérészt húzni az üres telek mentén. Legkívánatosabb az lenne, ha a telekből átadna a városnak, már az úttest szélesítéséhez szükséges földet és felépítenék a bérházat, amelyet előir a szabályrendelet a felépítendő vásárcsarnok környékén.

A telektulajdonos még nem nyilatkozott semmilyen irányban és így a város vezetői egyelőre nem döntöttek a kérdésben. A háznak még megmaradt részeit is lebontják 8 napon belül mert a pincefalak megprepedtek. Ha a lebontást befejezik, akkor döntenek a sarkon levő Darvas-féle épület további sorsáról.

HORTOBÁGYI ÜNNEP

szeptember 6
Madárvilág a Hortobágyon

Mesés szigete a multnak. Annak a magyar multnak, mely véletlen gazdagságával egyedülálló szépsége volt ennek a vén Európának, Valamikor, igen, valamikor itt adott találkozót Ázsia ennek a vén és kivénhedt óvllágnak. Itt volt a határ, s mi voltunk azok, akik ezt a határt őriztük...

Atmenet voltunk Nyugat és Kelet között. Jellegünk keleti és nyugati volt és ennek a jellegnek megfelelően éltünk, dolgoztunk. Es ilyen volt külsőre is életünk. A magyar pusztá beláthatatlan és bejárhatatlan messzeségében élt a sok-sok vízi, pusztai világ. Kőcsagok, hattyúk, darvak mellett bölömbikák, gémek, tuzokok. S természetesen a pusztai sas és még egy sereg feisorolhatatlan számú apróbb vízi- és pusztai madár. A messze Észak vándormadarai itt pihentek meg, itt kötöttek és innen tértek vissza második hűvösebb hazájukba. Ludak, kaesák eldorádója ma is a mi pusztánk, amint az a félj és tavaszi nagy vadászatok ezres számban elejtett vadászcsáknyai bizonyítják. De persze hajdan, régen még több, jóval több volt a vad, népebb a vadállomány...

Hogy milyen volt ez a vadállomány, különösen a madárvilág, arra ad feleletet Ecsedi István jó kedvvel megteremtett Hortobágyi múzeuma, ahol a valóságnak megfelelő kassirozott kiállításban gyönyörködhet az idegen a hortobágyi madárvilág remek példányaiiban. Annyi gond, olyan szeretet és hozzáértés érzik itt ezen a miniatűr múzeumon, amilyent csak olyan ember és olyan tudós tudott munkájába vinni, mint amilyen Ecsedi István volt, a Hortobágy első szerelmese. Mert ő volt az első, aki a pusztuló, halványuló pusztai életet, a hortobágyi szépségeket aggódó gonddal és hihetetlen fáradással kezdte megmenteni...

A most közelgő ünnep alkalmával egyik legértékesebb nevezetessége és látványossága lesz a Hortobágyiak és a múzeum. Ez az apró kincstár, ahol harmónikus együttesben látja meg az idegen azt, ami szép, ami érték és ami sajnós, már sok tekintetben csak emléke a magyar pusztáról...

A hortobágyi madárvilág ma is gazdag, de valamikor egyedülálló volt. Ma próbálják a maga ősi voltában, a maga gazdaságában megmenteni legalább azt amit lehet, úgy ahogy van, olyanak, ahogy a természet formálta. Azért teremtettek újra tavat, árasztották el a Hortobágy medrét vízzel. Hiszen külön élmény, külön érdekesség, s már magában véve idegenforgalmi kincs ez a madárvilág...

sz. r. i.

MEGSZÖKÖTT A FOGSÁGBÓL ABD EL KRIM

Páris, augusztus 25.
Az egész francia közvéleményben nagy nyugtalanságot keltett a Matin híradása, hogy Abd el Krim, a marokkói felkelési mozgalom volt vezére, akit a francia kormány 1926 augusztusában az Indiai-óceán Réunion szigetére száműzött, megszökött a szigetről. Egyelőre még nincsenek hírek arról, hogy a rifkabil vezér hol tartózkodik.

A Brettyouffaluj Kertmozi műsora:

Aug. 26-27., szerda—csütörtök:
Hermann Thimig, Liane Hald
TANGÓ KIRÁLY.
Aug. 29-30., szombat—vasárnap:
GAÁL FRANCISKA
A KIS MAMA.

Mit lehet látni az Országos Légvédelmi Kiállításon?

A Tiszántúli Ipari Vásár szeszácioja.

A folyó évi Tiszántúli Ipari Vásár nagy újdonsága a légvédelmi kiállítás. A kereskedelmi és iparkamara, Debrecen sz. kir. város és számos építési anyagkereskedő cég közös áldozatkészsége tette azt lehetővé, hogy az országos légvédelmi parancsnokság rendezésében Debrecenben augusztus 29 és szeptember 8-ika között páratlan egyességében rendeződik meg a lég- és gázvédelmi kiállítás. Egy 400 m²-nyi pavillonban mutatják be a légi támadás és a gáztámadás eszközeit, a lég- és a gáztámadás elleni védekező eszközöket; kimeríthetetlen gazdaságban és változatosság-

ban sorakoznak fel a különféle szemléltető standok, amelyek minden szövegmagyarázat nélkül önmagukban magyaráznak, de a néző segítségére a standokon mindenütt szöveges magyarázat is van. A pavillonon kívül van a gázkamra, amelyben mindenki kipróbálhatja a gázvédelem elleni eszközöket, majd a gázkamra után a látogató megismeri a bomba- és gázmentes fedezéket, végül a légvédelmi löveget. Mindazok, akik felépítésében nézegetik a légvédelmi kiállítást, egyhangúan azt állapítják meg, hogy ilyen látványlójá Debrecennek régen volt.

Szeptember 9-én kezdődik az iskolai év

Hómann Bálint kultuszminiszter még az elmúlt iskolai év bezárásakor kiadta azt a rendelkezést, hogy az iskolai év úgy az elemi-, mint a középiskolákban szeptember 9-én kezdődjék meg. Ezt a rendelkezést az idén sem fogják megváltoztatni. Ilyen formán szeptember 8-án vége a vakációnak és

az aranyzabadságnak, mert az összes iskolákban már aznap megtartják az ünnepélyes Veni Sanctet és 9-én az összes iskolákban megkezdődik a rendes tanítás.

A beiratások az iskolai év megnyitását megelőző három napon, 5-től 7-ig lesznek.

Debreceni fiatalember a budapesti rendőrségnek bejelentette öngyilkosságát

„Kérem kiméletesen értesíteni szegény édesanyámat”.

A budapesti rendőrfőkapitányságra a tegnapi napon Szabó Gyula Tibor debreceni fiatalembertől, Szent Anna ucca 66. szám alatti lakostól, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, drámai hangú levél érkezett. A levélben a fiatalember kétségbeesett hangon jelenti be öngyilkosságát szándékát.

„Tekintetes Rendőrség! A rossz társaság az oka mindennek. Meg azután alaptalan vadakkal is illettek. Elhatároztam, hogy öngyilkos leszek. Ötven kiló követ kötök magamra, s úgy ugrom a Dunába. A Királyerdő környékén kutassanak utánam, ott

találhatják meg a holttestemet. Kérem kiméletesen értesíteni szegény édesanyámat, özvegy Szabó Istvánnét, Debrecen, Szent Anna ucca 66. szám alatt”.

A levelet a postabélyegző szerint Soroksáron adták fel. A budapesti rendőrség eltűnési osztályának detektívjei a tegnapi nap folyamán kiszálltak Soroksárra és a Királyerdő környékén keresték Szabó Gyula Tibort, hogy megakadályozzák öngyilkosságát. A tegnapi nap folyamán még nem sikerült megtalálni a kétségbeesett fiatalembert.

Akik az országúton állandóan találkoznak

Erdekes biciklilopási ügy Budapesti és vissza Debrecenbe.

Erdekes biciklilopási ügyet tárgyalt tegnap a járásbíróságon dr. Janka Dezső büntetőjársbíró.

Még 1933. szeptemberében beállított Biharj Szabó László debreceni fiatalember egyik debreceni kerékpárköltésző műhelyébe és ott egy órára kerékpárt bérelt. Azonban a kerékpárt nem szállította be egy óra múlva, hanem eltűnt vele. Emiatt lopásért feljelentette.

A tegnapi tárgyaláson érdekes részletek derültek ki. A vádlott jömegjelenségű fiatalember elmondta, hogy bűnösnek érzi magát a kerékpár ellopásában, de csak részben. A kerékpárral elkarikázott Budapest felé és az úton Karcag és Kisújszállás között az országúton találkozott két barátjával Wunderrel és Kovácsal, akik gyalogszerrel mentek Budapestre munkát keresni. Együtt mentek egészen Pest-szentlőrincig, ahol Wunder azt az indítványt tette, hogy beviszi ő a gépet Budapestre és a Váci ucca 72. szám alatt, ahol lakik, majd találkozni. Ő átadta, tekintettel arra a körülményre, hogy nem ismerős Pesten és nem ismeri a közlekedési szabályokat.

Erre Wunder átadott neki villamosra való és bement Budapestre. Azonnal elment a megbeszélte helyre, ahol azt mondták, hogy ilyen nevű ember ott nem lakik. Azonnal felment a rendőrségre és ott feljelentette Wundert és mivel nem volt se lakása, se pénze ott is aludt. Két nap múlva jött vissza Budapestre és Szolnok előtt az országúton megint találkozott a két barátjával.

— Erdekes, hogy maguk állandóan találkoznak az országúton, mi ennek az oka? — kérdezte a bíró.

— Magam is különösnek találtam, de a véletlen sok mindent megmagyaráz. Én akkor azonnal átakartam adni egy rendőrnök Szolnokon, de megfenyegetett, hogy leszúr. Mondotta azt is, hogy tanítványa Enkes István boxvilágbajnoknak és ellátja a bajomat. Erre én megijedtem és együtt jöttünk haza Debrecenbe, ahol Wundert ismét feljelentettem. Wunder az úton vallotta be, hogy a kerékpárt nem adta el, hanem Budapestben a Dab uccán, míg ott vendéglőben ült, ellopták ismeretlen tettesek.

Ezután a bíróság Kovácsot hallgat-

ta ki, aki szintén ilyen értelmű vallomást tett.

A bíróság ítéletet nem hozott, mert Wundert körözik és új tárgyalás csak szeptemberben lesz a homályos bicikli lopási ügyben.

Kabaré-olimpiás

Ma az Arany Bikában ismétlik meg.

Mindentekintetben kitűnően sikerült kabaréolimpiászt rendezett az Arany Bika igazgatósága, tegnap este a Nagy-erdei Vigadóban, nem kisebb művészek felléptével, mint Leukeffy Lea, Saásdy Alice, Balassa János és Ihász Lajos. A kiváló szereplők, akik a külföld nagyvárosait is meghódították már kivételes művészetükkel, a legszellemesebb számokban csillogtatták tehetségüket, Saásdy Alicánál ma nincs kitűnőbb díző. Minden kupléja fergeteges tapsot kapott. Nagy sikert aratott a kitűnően játszó Leukeffy Lea, Finom humorukkal nagyon tetszetek Balassa János és Ihász Lajos. A műsoron egyfelvonásosok, villámtréfák, s kuplék szerepeltek, kitűnő összeállításban.

A kitűnő műsort a közönség elragadtatással fogadta. A publikum óhajának engedve a kabaréolimpiászt ma este kilencórán kezdettel megismétlik, de ezúttal a közönség kérésére a hűvösre vált esték miatt az Arany Bika üvegtermében.

Az Ady-Társaság irodalmi estje a Tikáv keretében

A TIKÁV nemesak a város gazdasági és kereskedelmi energiáit állítja csatasorba, hogy becsületet szerezzen Debrecennek, hanem arra is alkalmat ad, hogy a város szellemi, irodalmi és kulturális erőit is megmutassa az ide seregülő országnak. Erre a fontos feladatra a debreceni Ady-Társaság vállalkozott, amely vasárnap, augusztus 30-án délután 6 órai kezdettel a Déri-múzeumban nagyszabású irodalmi ünnepélyt rendez.

A megnyitó beszédet Gulyás Pál, az országosnevű költő, a társaság alelnöke mondja. Tusnady (Tusler) Jolán Ady Endre, Oláh Gábor, Juhász Géza és Tóth Árpád költeményeiből szaval, Ady és Debrecen viszonya Kardos László tanulmányában világosodik meg, Gulyás Pál költeményeit maga a költő mutatja be. Kardos Pál pedig Debrecen és a mai magyar irodalom viszonyáról beszél. Különös érdeklődéssel várt pontja lesz a műsornak Veres Péter előadása: Találkozásom Adyval, melyben az országosnevű balmazújvárosi író azt az élményét fogja elemezni, amit számára az Ady költészetével való megismerkedés jelentett. Az előadásra belépődíj nincs, műsor ára 20 fillér.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: BUCSUKERINGÓ, Bolváry Géza mesterműve, Sybille Schmitz főszereplésével. Megelőzi: FÜTYÜRÁNK, Előadások: 7 és 9 órakor.

— Gyomorhurtnál, gyomorsavtúlfertőzésnél és felbőgésnél, reggel felkeléskor 1 pohár természetes Ferenc József keserűvíz az emésztőcsatorna tartalmát feloldja és levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét megélénkíti és friss közérzetet biztosít.

A spanyol felkelők folytatják előnyomulásukat Madrid felé

Hendaye, augusztus 25. Burgosból érkező jelentés szerint a guadaramai arcvonalon a felkelők visszaverték a kormánycsapatok támadásait. A kormánycsapatok többszáz halottat hagytak hátra. A felkelők folytatják az előnyomulásukat Madrid felé és újabban több fontos hadászati pontot szálltak meg. St. Andert ismét ágyúzták a felkelők hadihajói. A városban egy nagy petróleumtartály a felkelők golyóitól kigyulladt. A tüzet még mindig nem tudták eloltatni.

A HELYZET MADRIDBAN.

Rabat, augusztus 25. A sevillai rádió a következő közléseket tette:

Hír szerint a madridi miliciák tűntek, mert nem kaptak a kormánytól pontos felvilágosításokat a spanyolországi helyzetről. Egy rövid hullámu rádióállomás adását elfogták, amely szerint Madridban kenyér- és élelmiszerhiány van. A kormány pénzügyi helyzete válságos. Az asturiai hadszíntéren a vörös seregek bomlásban vannak. Pamplónában s a navarrai hely-

ségeken az iskolák épületeiben újra kifüggesztették a keresztet. Az összes iskolákban a tanítás rendben folyik.

A FELKELŐK HADIJELENTÉSE.

Burgos, augusztus 25. A Havas Iroda kiküldött tudósítójának közlése szerint a felkelők kormánya a következő hivatalos jelentést adta ki:

Csapatunk a somosierrai hadszíntéren légi haderőnkkel karöltve folytatják hadműveleteiket az Ozoya völgyében. Több fontos hadászati pontot foglaltunk el, amelyek kedvezően befolyásolják jobb szárnyunk helyzetét. Az ellenség kisebb ellenállás után kénytelen volt meghátrálni a hadszíntéren hagyva nyolc halottat és sok hadianyagot. A szárazföldi csapatunk egész nap élénk tevékenységet folytat. Repülőink felderítő és bombázó körűn voltak Somosierra környékén, valamint Asturiában és az aragoniai hadszíntéren. Alto de Leon mellett a madridi hadsereg egy csoportja két őrnagy, három tiszt és 3 altiszt vezetésével átért a csapatainkhoz.

Szenzációs fordulat a Hermes banknál elkövetett csalás ügyében

Elmebeteg nőt vettek rá fenyegetésekkel az ál-Strasszerné szerepének az eljárására.

Budapestről jelentik: A Hermes bank 116.000 pengős családi ügyében na délelőtti szenzációs fordulat történt. Megállapította a randórság, hogy az a nő, aki özv. Strasszer zsidorné nevén a Hermes bankban járt, Kvanckáné 62 éves asszony, aki évek óta a budapesti elmeegógyintézetet ápolja. Őt használta fel a körmönfontársaság a céljainak elérésére. A társaság tagjai — eddigi adatok szerint — Kvanckáné gyámja, Erdély Henrik és annak megbízottja Nagy Lajos s Hegyaljai Endre munkanélküli kovácssegéd. Eddigi adatok szerint Csányi is tudott a dolgról. Kiderült, hogy Nagy Lajos megfélemlítette Kvanckánét — kit időnként a tébolydából kihozott — hogy detektívek törnek az életére és pénzt kell szereznie. Gyakorolja Strasszer Izidorné aláírását, igyekezzen Strasszer Izidornaként viselkedni.

A detektívek, amikor megállapították, hogy az ál-Strasszerné HEV bérlettel igazolta magát, megállapították a HEV-nél, hogy mikor vállalták ki a bérletet. Ezen az alapon jutottak el Strasszernéhez, aki a bérletet átvette. Rövid tagadás után beismerte, hogy Nagy Lajos utasítására járt el, de nem volt tudomása arról, hogy a bérletet az ál-Strasszerné számára váltja ki. Csányi pénzközvetítő is tagadja, hogy tudott volna a dolgról, hogy ál-Strasszernével van dolga, de több fény ellene mond vallomásának. Így pl. a 2400 pengő jutalékból csak 400 pengőt vett fel. A pénz átvétele után az ál-Strasszerné Csányival együtt az Andrássy útra ment, ahol már Nagy várta őket. Megfenyegette Strasszernét, hogy tartsa titokban a dolgot, mert megölik. Nagy ezután eltávozott és azóta nyomavesztett.

Kivégezték a Zinovjev-per elíteltjeit

Moszkva, aug. 25. A központi végrehajtóbizottság elnöksége nem adott helyt a Zinovjev-perben elítelt tizenhat vádlott kegyelmi kérvényének.

A Szovjet Távirati Iroda jelenti, hogy a halálos ítéletet valamennyi vádlottna végrehajtották.

Moszkva, aug. 25. A Zinovjev-Kamenjev-féle összeesküvés résztvevőit ma hajnalban kivégezték. Kiadott hivatalos jelentés szerint az egyesült szocialista szovjetkörtársaságok központi végrehajtóbizottságának elnöksége elutasította az előző éjszaka halálraítelt Zinovjev és tizenöt társa kegyelmi kérvényét. A halálos ítéletet ma, kedden hajnalban mind a tizenhat elítelt végrehajtották. A kivégzés feltűnő gyorsasággal következett be. A tizenhat halálos ítéletet — mint ismeretes — hétfőn hajnalban hirdették ki s kedden, közvetlenül napfelkelte előtt végrehajtották a tömeges kivégzést. Száltal egyetlen vádlottal szemben sem volt hallandó kegyelmet gyako-

rolni. A szovjetörvények értelmében az ítélet kihirdetése és végrehajtása között háromszor huszonegy órának szabad elmulnia, a jelen esetben azonban nem vették igénybe ezt a hetvenkétórás határidőt s alig huszonegy órával az ítélet kihirdetése után mind a tizenhat elíteltet agyonlőtték.

TROCKIJ NYILATKOZATA A 16 KIVÉGZESRŐL

„Én életben maradok és megboszszulom a világtörténelem egyik legnagyobb bűnét”

Oslo, augusztus 25. Trockij volt népbiztos, amikor közölte Zinovjev és társai kivégzésének hírére, a következőket mondotta:

— A vádlottnak nem volt más hátra, minthogy kivégezzék a vádlottakat. Ha egyiküknek, vagy másikuknak megkegyelmeztet volna, ez bizonyára kitért volna a GPU haláljából és ezért jobbnak látták mindnyájukat örök halálra ítélni.

— Én azonban, akit a per fővádlottjának akartak megtenni, életben maradok. Azok a események, amelyekkel vádolnak, bűntetendők Franciaországban, Dániában és Norvégiában is, vagyis mindazokban az országokban, ahol

állítólagos terrorista tevékenységem kifejttem.

Trockij végül kijelentette, hogy kötelességének tartja, hogy a világtörténelem egyik legnagyobb bűnét megbosszulja.

Augusztus 25-én lépnek életbe az 50 százalékos menetjegykedvezmények a Tiszántúli Ipari Vásárra

Augusztus hó 25-én léptek életbe a vasúti kedvezmények a Tiszántúli Ipari Vásárra. Az ország minden részéről féláron lehet Debrecenbe utazni augusztus 25-től szeptember hó 8-ig. A menetdíjkezd-

ményt a TIKÁV igazolványai alapján lehet igénybevenni, amelyet minden menetjegyirodában, a Tiszántúl minden ipartestületénél lehet kapni.

Nincs nyoma a debreceni tábla épületéből megszökött fogsónak

Paszternák Ádám többször büntetett tolvaj, akit a debreceni törvényszék legutóbb öthavi fogsóra ítélt, megszökött. A debreceni fogsóházból átkísérték az ítélőtábla épületébe, ahol több rabtársával együtt a pincében dolgozott. Munkájában rabruháját levetette és egy

másik ruhát szerzett, melyben megszökött az ítélőtábla épületéből. Az esetről fogsóőrök nem voltak jelen. A rendőrség és esendőrség a személyleírás alapján körözölevelet adott ki ellene, de mindaddig nem sikerült a nyomára jutni.

Megvonják az engedélyt attól a trafikostól, aki kolcsónadja az ujságokat

Régi, rossz szokása a trafikos közönsége egy részének, hogy cigarettá, vagy szivarvásárlás ügye alatt végigbongeszi azokat a lapokat, amelyeket a dohányárusok bizományba vesznek át a lapok kiadóhivatalától. Sőt olyan is akad közöttük, aki egyszerűen kölcsönkéri és hazaviszi a lapokat elolvasás végett. A trafikosok nem tehetnek semmit sem ennek a bosszantó rendellenességnek a megszüntetésére, nem mernek vevőikkel szemben erélyesen fellépni és így kárt szenvednek remcsák maguk, hanem kárt okoznak a lapoknak is.

A napilapok hiába próbáltak meg erélyes eszközökhöz nyúlni. Most már maga a Dohányjövődék vette a kezébe a dolgot. Javaslatára a pénzügyminiszter már a legközelebbi jövőben rendeletet fog kiadni, amelyben felhívja a dohányárusok figyelmét arra, hogy a lapok kölcsönadása, vagy annak türelése, hogy a lapokat a trafikokban elolvassák engedélyt tiltott esemény és amennyiben az ilyen tiltott esemény miatt valamely trafikos ellen eljárás indul s ennek eredményeképpen marasztaló ítéletet hoznának, az ilyen trafikostól a dohányárusítás engedélyt azonnal meg fogják vonni.

A rendelet híre a trafikosok körében is nagy örömet keltett, annál is inkább, mert a pénzügyminiszter tiltó rendeletét a trafik helyiségében feltűnő helyen kell majd kifüggeszteni.

Olcsón, szépen
FEST ES TISZTIT WEISZ
Arany J. u. 20.
Férfi öltöny vegy-
tisztítás és vasalás 3 P-től

Véletlenül hasbaszúrta feleségét a kibeküles után

Beszámoltunk már arról, hogy Zima József 28 éves körösszakáli lakos ellen gyilkosság miatt indult eljárás, mert a vád szerint a napokban megölte feleségét. Zimát most hallgatta ki Zsögöd Jenő vizsgálóbíró, aki előtt olyan vallomást tett, hogy véletlenül szúrta meg feleségét a késsel, aki ennek következtében meghalt. Előadta, hogy egy ideig különváltan élt feleségétől, mert az asszony nem tudott kijönni az anyósával, de legutóbb ő már kibékült a feleségével és azért ment hozzá, hogy a visszaköltözésre az előkészületeket megtegyék. Az asszony leánytestvére azonban nem engedte, hogy huga visszaköltözzék az urához és a szóváltás során a sógornó bunkósbotot ragadott a férjre. Erre Zima is előrántotta bicskáját, de nem akart — vallomása szerint — embert ölni, hanem csak fenyegetődzött a késsel. Miközben a késsel sógornője előtt hadonászott, a kés véletlenül belefűródött felesége hasába és meghalt.

Mivel ez a védekezése nem nyert megafolást, halált okozott súlyos testisértes büntette címen indul meg ellene az eljárás. A vizsgálóbíró elrendelte őrizetbevételét.

HARMADIK HELYEN ALLUNK A SAKK-OLIMPIASZON

München, augusztus 25. A sakk-olimpán hétfőn este a nemzetek sorrendje a következő: 1. Lengyelország 65,5, 2. Németország 64,5, 3. Magyarország. Kedden a magyar csapat mérkőzött a litvánok ellen, kiket 5:3 arányban legyőzött.

— Vörös eső hullott Rómában. Rómában jelentik: Érdekes természeti tüncemény történt ma. Záporosó során vörös esőcseppek hullottak alá, mintha vér folyt volna a felhőkből. A csillagvizsgálók azzal magyarázzák ezt a tünceményt, hogy a legutóbbi ciklonok nagymennyiségű sárgás afrikai homokot hoztak át Olaszországba, amelyet az eső feloldott és így vörösre festve esett a földre.

Mindenben első a „Debrecezen” SIRUNK

a nagy bánatban, mert tudhatnánk-e könnyeinket visszaszorítani, ha még oly erősnek hisszük is magunkat, ebben a gyászban, amikor dr. Baltazár Dezső püspök halálát leírjuk.

Ő éppen azért volt nagy előtünk, mert szeretni tudott mindnyájunkat a legnagyobbtól a legkisebbig. Szolgálni tudott, ezért volt krisztusi élete. A kegyelemben élt s ez tette őt nagygyá az alkotásokban. A mi hitünknek erősítője ő volt, akinek szíve elé oda tudtuk tenni örömeinket éppúgy, mint bánatunkat. Velünk volt, azért tudta szegény és gazdag előtt kinyitni ajtaját. Mennyi imádság volt ajkán hazáját, egyházáért, Mennyi áldást szórt szíjjel a gyülekezetekben, hogy vigasztalódás és reménység fakadjon abból a magyar ég alatt. Életének útját majd le fogják írni, de annak a szegénye mind a szeretet ökes virága, amit el nem heraszt az idő gyors múlása. Sirunk, mert tudjuk, hogy rá szükségünk lett volna még nemcsak árván maradt családjára, hanem nekünk akik olyan gyámoltalanná lettünk elvesztése miatt.

A magyar református egyház egész egyeteme, de különösen lelkipásztori kara palástja selymével takarja elpihent testét, azzal a fogadalommal, hogy egyéniségét soha el nem muló szeretettel zárja körülbe s a nagy püspökről tanítványi fogunk nemzedékeknek, mert az ő szolgálata abból a Bibliából indult ki, melyet csókkal nyitott fel, hogy Isten dicsőségét hirdesse.

SIPOSS IMRE.

— A törvényszék elnöke hivatalában Dr. Jeney Sándor, a debreceni törvényszék elnöke, e hó 27-én veszi át hivatalát dr. Zsögöd Jenő helyettes elnöktől.

— Az osakai japán vendég a Hortobágyon. A Debrecenben tartózkodó Kiyoshi Ikegawa osakai szociálpolitikai ügyosztályvezető, kedden délután a Baross Gábor Kör elnökségének társaságában kirándult a Hortobágyra, ahol hosszasan gyönyörködött a magyar pusztá szépségeiben. Délben Kölcsey Sándor polgármester visszaadta a japán vendég látogatását. Délután a japán fiatal ember vidékre utazott, hol egy kedves meghívásnak tesz eleget. Csütörtökön érkezik vissza Debrecenbe és innen utazik tovább Budapestre.

— A szerda esti nőegyleti bridsz az Ujságíró Club városi helyiségében lesz megtartva, ma este 9 órakor. A rendezőség kéri a közönséget, hogy jótékonycélra való tekintettel minél számosabban jelenjenek meg.

— A keleti herceg és a pesti színésznő házassági regénye. Pompás képekkel illusztrált cikkeket közöl egy keleti herceg és egy pesti színésznő házassági regényéről a Délbáb új száma. A népszerű színházi képeslap remek képes rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, színházi beszámolókat, s pletykákat, egyszerű filmrovatot, novellákat s több mint száz képet közöl.

— Iskola könyvek, írószerek már beszerezhetők. (Használt tankönyvek félárban. Antalffy József könyvkereskedésben)

Rablással vádolt sertéskupec a törvényszék előtt

A bíróság 15 napi fogságra ítélte.

Érdekes bűnügyet tárgyalt tegnap a debreceni törvényszék. Hajdú József debreceni sertéskupec került a vádlottak padjára, rablás kísérletével vádolva.

Ez év január hó 7-én Hajdú József úv. Kovács Istvánné, Pozsonyi úti trafikjában cigarettát vásárolt. Mikor a cigarettáért fizetett, úgy vette észre, hogy az asztalon tévedésből egy tízpengőt hagyott és követelte a trafikosnőn, aki azonban kijelentette, hogy színt se látta a pénznek. Erre a kupec nagy dohogva ellávozott.

Két nap múlva Hajdú József a vásár örömeire alaposan leitta magát. Részeget beállított ismét Kovácsné trafikjába és rátámadt, beugrott a puli mögé ütötte, verte a sikoltozó trafikosnőt és közben hangoztatta, hogy neki 10 pengő kell, a kassa felé nyúlt. Az üzletben tartózkodó Mátyás Pálné segítségért szaladt, erre jött elő Balku Mihály hentesmester, aki a dühöngő ku-

pecat elvezette az üzletből. Az esetből kifolyólag az ügyészség rablás kísérlete miatt emelt vádat Hajdú József ellen. A tegnapi főtárgyalás alkalmával dr. Tokay Gyula törvényszéki tanácselnök elnökölt, a vádat dr. Paksy István kir. ügyész, a védelmet dr. Nyíri László ügyvéd képviselte.

A tárgyaláson a vádlott hangoztatta, hogy az eset alkalmával annyira részeg volt, hogy semmire sem emlékszik vissza. A tanúk igazolták a vádat, de bizonyították azt is, hogy a vádlott erősen ittas volt.

A kir. ügyész zsarolás kísérletére módosította vádját, míg a védő a vádlott teljes beszámíthatatlan állapotára hivatkozva felmentést, illetve enyhe büntetést kért. A törvényszék rövid tanácskozás után Hajdú Józsefet 15 napi fogságra ítélte. Az ítéletben a vádhalóság képviselője megnyugodott, a vádlott és védője azonban fellebbezést jelentettek be.

— A fiú felsőkereskedelmi iskolában és a középiskolát végzetek egyéves szaktanfolyamán a folytatlagos beírások szeptember hó 5-ig eszközölhetők, hétköznapokon 10—12 óra között.

— A Ref. Tanítók Vegyeskara elnöksége ezúton hívja fel a tagokat — a régebbieket is —, hogy ma délután hat órakor a próbateremben sziveskedjenek pontosan és teljes számban megjelenni.

— GÖNCZI GÁBOR kályhámester, üzemét Montézredes uca 3. sz. alá helyezte. (Vidoni szalámigyárral szembe) Rakátáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon 25—68. szám.

— Súlyos baleset a MÁV pályaudvaron. Tegnap délelőtt a MÁV pályaudvaron súlyos baleset történt. Munkaközben az egyik szerelvényt a tolató mozdony megrántotta és az egyik szerelvénykocsiban dolgozó Óvári Jenő MÁV segédtiszt, Csónak uca 7. szám alatti lakos, a lőkés következtében olyan szerencsétlenül esett el, hogy a mellkasában súlyos sérüléseket szenvedett. Az állomásról nyomban telefon értesítést küldtek a mentőknek, akik a nagy fájdalomtól eszméletlen embert a sebészeti klinikára szállították. Itt megállapították, hogy az esés következtében súlyos belső sérüléseket szenvedett. Állapota súlyos.

— Újabb adomány a nyomorgó Haranghiné részére. A nehéz helyzetben levő Haranghiné részére N. N. részéről újabb egypengős adomány érkezett. A nemesszívű adományt Haranghiné átveheti napközben lapunk kiadóhivatalában.

— Harmadszor nyílt az akác... Bácska községeiben sok helyen másodvirágzásba burultak az akácfák. Sőt nem egy helyen harmadszor nyílik az akác. Vannak gyümölcsösök, ahol a termő fák hajtottak virágot, amiből tapasztaltabb emberek azt olvassák ki, hogy az idén hosszú lesz a vénasszonyok nyara.

— Megkezdődtek a beiratkozások a Naményi gyors- és gépirőiskola, irodai tanfolyamaira. Batthyány uca 11. sz. Gyorsírási, gépirási, szépírási, helyesírási tanfolyamok. Előkészítés az irodai gyorsírási és gépirői államtanvizsgákra.

— Az üvegszemű döntőbíró. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, mely Tolnai Világlapja új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívüli számtalan pompás cikkeket, riportot, egyszerű folytatásos regényt s közel száz remek képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja új száma 20 fillér.

— 24 éves szerelmes legény öngyilkossága. Szilágyi Miklós 21 éves, hajdú böszörményi legény felakasztotta magát. Tettét valószínűleg szerelmi bánatában követte el. Az ügyészség a temetésre az engedélyt megadta.

— Felakasztotta magát egy 20 éves fiatalasszony. Szalay Józsefné sz. Varga Juliánna 20 éves püspökladányi asszony öngyilkossági szándékából felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. Az ügyészség a temetésre megadta az engedélyt.

— Az osztályorsjáték huzása. — 20.000 pengőt nyert: 65581. 2000 pengőt nyert: 83767. — 1000 pengőt nyertek: 4689 7930 10846 15727 46666 57089 61577 73077. — 800 pengőt nyertek: 20815 37481 41247 52470 63549 66047. — 600 pengőt nyertek: 7073 49940. — 500 pengőt nyertek: 7605 8362 11009 16834 17393 32202 37496 37728 41658 45777 55546 58061 64757 66045 82666. — 300 pengőt nyertek: 921 2036 2490 3965 6486 7556 9232 11372 12689 16288 17005 18355 19505 20243 22877 22926 24608 27540 27771 28219 28243 34165 27891 39567 42273 43635 47153 49759 49966 52410 55196 58992 56258 65366 67356 67430 67666 69163 72573 75088 77908 81084 81218 82428 83731.

— Csomor Gyula th. bizottsági tag indítványára elrendelte a polgármester a városi kertészet üzemmenetének a felülvizsgálását. Még tavaly ősszel terjesztette a közgyűlés elé Csomor Gyula bizottsági tag azon indítványát, amely szerint háromtagú szakbizottság kiküldését javasolja abból a célból, hogy a városi kertészet üzemmenetét vizsgálja meg és az eredményről írásbeli jelentést tegyen. Indítványában felemlíti, hogy a városi kertészet olyan helyeken is állt, parkosít, ahol víz nincs és legalább 10 évre szóló befektetés egy év alatt tönkre megy. Kipusztul, kiszől. Ez pedig — amint írja —, hiábavaló pénzparálás. Indítványában azt az óhaját fejezi ki, hogy tiszta képet nyertien Debrecen város adózó polgársága, hogy mire kell az az összeg, amit a városi kertészet üzemeltet (faiskola, virágkertészet és parkfenntartás) felemésztenek évenként. A vizsgálat előreláthatólag huzamosabb ideig fog tartani, mert a külső teremszemle után a könyvátvizsgálásra kerül a sor. A kertészeti üzemeltetési felülvizsgáló szakbizottság tagjai: Sesztina Jenő, dr. Nagy István, Papp Gyula th. bizottsági tagok.

Ki a Honsz. fagyaltjat eszi, Azzal is a jót cselekszi.

Nyári ábránd

Hangulat, öröm,
Bú követi töröm.
Kalapácsom kedv.
Búnaj erősebb.

És velem szemben
Fény gyúl egy szemben.
Sugárát érzem.
Forró a vérem.

Gyönyörű e szem.
Alszik az eszem.
De a szívem él,
a szívem remél.

S ez öröme
E sugárt leste
Álmodó szemem,
Vágytól éhesem.

DEÁK DEZSŐ.

Debreceni lövészek diadalmas szereplése a nyíregyházi országos céllövversenyen

A „Szabolcsi Vezér” nyíregyházi Polgári Lövész Egylet rendezésében, e hó 22-én és 23-án zajlott le az országos céllövő verseny. E versenyen a debreceni lövészek kiünöen szerepeltek és jó eredményeket értek el.

Eredmények: Az egységes céltábla csapatversenyt a Debreceni Torna Egyesület, Papp, Lóki, Bodó, Péterffy és Csomor lövészekből álló csapata, 1395-ös országos rekorddal nyerte meg. (Regi rekord 1379.) A DTE ugyancsak megnyerte a nemzetközi céltábla és összetett csapatversenyt 1332, illetve 2727 pontos eredménnyel.

Az összetett csapatversenyben 2-ik a Szabolcsi Vezér Lövész Egylet. — A Nemzetközi egyéni céltábla versenyen 1. Papp, DTE 274; 4. Lóki, DTE 272; 5. Bodó, DTE 270; 7. Makszin, DTE 262 ponttal. — Kapáslövés alakra: 1. Csomor, DTE 15—141. 2. Papp, DTE 15—140 eredménnyel. — Egyéni egységes céltábla versenyen: 1. Tóth, D-VSC, 288. 2. Papp, DTE 287. 3. Lóki, DTE 283. 5. Makszin, DTE 279. 9. Bodó, DTE 275 ponttal. A debreceni lövészek nagyszerű eredményei Szentmihály János főlövészemter kiváló előkészítő és versenyre vezető munkájának köszönhető.

Illesse elismerés kiváló debreceni lövészeinket eredményeikért és Szentmihály János főlövészemstert a sikeres előkészítésért.

— Házasság: Szikora István lakatos s. Turcsányi Margit. — Születések: Girsli András cseléd — fiú András, Knöpfler Henrik kereskedő — fiú Endre, Harmathi Antal npsz. — fiú Antal. — Halálozások: Szilágyi László g.-kath, 74 éves, Kenderes u. 6. Májer Fábjáné Borsos Juliánna ref. 58 éves, Csígekert u. 23. Tokai Lajos ref. 58 éves, Szoboszlói dülő 11/b. Schwarcz Dániel izr. 73 éves, Arany Bika szálló, Bugi István ref. 43 éves, Kurucz u. 92. Debrecen, 1936. aug. 25-én.

— Halálos baleset ért egy 101 éves asszonyt. Szentesről jelentik: Halálos baleset érte Csongrád legidősebb asszonyát, a 101 éves öv. Viktor Józsefnét. Az idős asszony a kocsiján akart átmenni, amikor arra haladt kerékpárján Hajdú István földműves. — Már nem tudott kitérni és a kerékpár elgázolta az öregasszonyt, aki balkarján sérült meg. Viktor Józsefné a sérülésből kifolyólag csonthártya- és velőgyulladásra kapott, amibe belehalt.

X Beiratkozások a városi zeneiskolába: Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1. napjától kezdődnek, naponta délelőtt 9—1 óráig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zene szerzés, gordon, fuvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zene-történet, és esztétika, kamarazene zenekar, zenei szeminárium és zenei előkészítő ovoda tanfolyamokra. Beiratási díj 6 pengő. Tandíjak alsóbb osztályokban 8 pengő, középső osztályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 pengő. Zene-művészeti főiskolára előkészítők havi 15 pengő tandíjat fizetnek. Felveletli vizsgák szeptember hó 10, 11 és 12-én, délelőtt 11—12 óráig és délután 3—6 óráig. Bővebb felvilágosítást a hirdetményeken és a zeneiskola titkári hivatalában, Vár ucca 1. szám. Telefon: 33—96. alatt nyerhető.

— Adakozzunk a triánoni határszél revíziós harangjára. A triánoni határszél: a Kolozsvár—Nagyvárad felől jövő útvonalon fekvő ártándi református egyház, a társadalom segítségével, a község egyetlen templomának, a református templomnak tornyában, egy 4000 pengőbe kerülő Határszéli Revíziós Harangot helyez el, melyre újabban a következő adományok érkeztek: Vasutaság, Nyíregyháza 40 P; 2. sz. postahivatal Debrecen 15.— P; Asószabolcs ártmentesítő társulat 10.— P; dr. Balogh Jenő, Győr 10.—, Rendőrkapitányság Debrecen 7.50 P; Daróczi László, Kaba 2.— P; dr. Soós János, H.-Szoboszló 2.— P; Polgári leányiskola H.-bőszörmény 2.— P; Alami méntelep, Debrecen 3.80 P; Müller Hajdúhadház 1.— P; Semsey uradalom B.-újváros 2.—; Hajdúsámsoni csendőrök 3.— P; Gróf Teleky Tibor, Gyömrő 5.— P; Városi Takarékszövetkezet H.-bőszörmény 2.— P; Futura vezetősége Pladány 2.— P; dr. Baranyay Samu, Pladány 2.— P; Tózsér Ambrus, Kaba 2.— P; id. Ludmány Sándor, H.-Sámson 1.— P; Bagi és Társa, Kaba 3.— P; dr. Galáffy János, Debrecen 2.— P; Gazdák malma, H.-Máriás 1.— P; Ref. Egynáz, Debrecen 5.— P; Klein Béla Pladány 1.— P; Gábor Mihályné, H.-Nánás 1.— P; Birtok L. Sándor, Pladány 1.— P; Tisza István, Földes Hitelszövetkezet, Pladány 3.— P; Nagy Sándor H.-Nánás 1.— P; Csiha Gyöz, H.-Nánás 1.— P; Hajdúsámsoni Hangya 2.— P; Stahler Dávid H.-Szoboszló 1.— P; Lukács István, H.-Szoboszló 2.— P; Elöljáróság H.-bőszörmény 10.— P; dr. Mándy András, H.-Nánás 2.— P; Mocsáry Béla, Pladány 5.— P; Villamosmű H.-Szoboszló 1.— P; Elöljáróság, Pladány 5.— P; Bal-mazúvárosi Hangya 3.— P. Felkérjük a különböző parancsnokságokat, testületeket, pénztintézeteket, főnökségeket, iskolákat, hivatalokat, általában a vármegyének minden egyes polgárát, ezen nemes célra való adakozásra. Ne legyen senki a vármegyében, aki ezen revíziót elősegítő hazafias mozgalmat ne támogatná. Adományokat a 8172. számú csekklapra, Református Egyház Ártánd címre kérünk küldeni.

GRÜNFELD S. angol, francia nődivattermék áthelyezte Piac u. 58. (Linóleum-udvar).

— Felkérem az úri. és női-fodrász-ségédek, hogy szerdán este félnyolc órakor a kör kerthelyiségében, Kossuth ucca 28. szám alatt, a minimális munkabér tárgyában jelenjenek meg.

— Elűnt 1 0méter selyem. Kellemtelen meglepetés érte tegnap este Urj Margit, Kölesy ucca 15. szám alatti lakost. Kerékpárján a Piac és a Kossuth uccán tért haza, amikor észrevette, hogy csomagtartójára felkötött csomagja, amelyben 10 méter selyem volt, eltűnt a csomagtartóról. Azonnal felsietett a rendőrségre, ahol jelentést tett az eltűnésről. A becsületes megtalálónak 20 pengő jutalmat helyezték kiállításba az érzékenyen károsult Uri Margit.

Az osakai alpolgármester fia a Hortobágyon. Társaságában van Kupinszky tanácsnok és a Baross Kör vezetői.

Kijoshi Ikegawa japán vendég szürben a Hortobágyon.

HOLNAP MÁR KEZDŐDIK A KIE KONFERENCIA A CSERKÉSZPARKBAN

A debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület 26—30-áig rendezi meg a KIE Nemzeti Szövetséggel karöltve nyári konferenciáját a Cserkészparkban. A debreceni és környékbeli KIE tagok emlékeztében még élénken él az elmúlt években rendezett debreceni KIE konferenciák hatása. E konferenciák esodlatosan mély légkörében lelkek szabadulnak fel nagy belső nyomások alól.

A meghívókat kibocsátották idejében. A jelentkezések állandóan folynak, főként vidékről, a debreceni jelentkezések azonban elég lassan mozognak.

A konferencia részvételi díja 6 pengő. Aki élelmet hoz magának, annak csak 1.50 P részvételi díjat kell fizetni. Jelentkezni még lehet a KIE Piac u. 36. szám alatti titkári hivatalában.

Esetleges tévedések elkerülése végett ezúton hozzuk tudomására az érdekelt fiúknak, hogy a konferencia helyében változás állott be, ugyanis nem a Nagverdön, hanem a Cserkészparkban lesz megtartva.

Az egri postai főpénztáros sikkasztásának következménye

Eger augusztus 25. Az egri főpostán váratlanul súlyos következményekkel zárult az a vizsgálat, amelyet Tarbay Gyula főpénztáros tizenháromezer pengős sikkasztása ügyében indítottak. Tarbay Gyula, — mint ismeretes — egy heti bujdosás után Kács fürdőtelepen főbelötte magát, amikor a csendőrök el akarták fogni. Egerben azt hitték, hogy öngyilkossággal fejeződött be az ügy, annál is inkább, mert Tarbaynak büntérsa nem volt és rövid eljárás után a postakincstár az özvegynek is elrendelte az özvegyi nyugdíj folyósítását.

Most azonban kiderült, hogy a főpénztáros öngyilkosságával a sikkasztási ügynek csak a bünyvadi része fej-

ződött be, mert a postaigazgatóság szigorú vizsgálatot rendelt abban az irányban, hogy az öngyilkos főpénztáros hosszú éveken át folytatott és ügyesen párosított sikkasztása körül terhel-e valakit a felelősség a felügyelet tekintetében.

Tarbaynak feleltse az egri főpostán Heinrich Antal postafelügyelő, az egri postahivatal főnöke volt. — Heinrich Egerbe helyezése idején már itt találta Tarbayt, aki az előző főnök: az elhunyt Melena Gyula alatt is főpénztárosa volt az egri postának. Heinrich sohasem mulasztotta el az előírt rovancsolást a főpénztárossal. Ez azonban mindig új és új trükkökkel úgy tudta palástolni a hiányokat, hogy a

rovancsoló főnöknek nem vált gyanussá.

A postai értékek százas és öt-zas csomagjainál Tarbay az alacsony értékek telejére ügyesen odahelyezte a magasabb értékeket és a rovancsoló főnök azt gondolhatta, hogy az egész csomag olyan értéket tartalmaz, amelyet a néhány felső értékjegy mutat. — Tarbay egy rangosztályban volt a főnökével, akinek helyettese is volt egyben, bizonyára ez a körülmény is közre játszott abban, hogy Heinrich teljes bizalommal volt iránta.

Ilyen körülmények között érthető feltűnést keltett az a hír, hogy Heinrich Antal főnök ellen az ügyből kifolyólag fegyelmi eljárást indítottak. — Mindenki azt gondolta azonban, hogy ez a fegyelmi eljárás inkább csak formáság és nem jár súlyosabb következményekkel. Annál nagyobb meglepetést keltett most az az értesülés, hogy fegyelmi eljárás során Heinrich főnökre kimondták az anyagi felelősséget és kötelezték, hogy Tarbay által elsikkasztott tizenháromezer pengőt térítse meg a postakincstárnak. Most azután Heinrichet az egri postahivatal vezetésétől felmentették és az egri postahivatali főnöki állásra kiírták a pályázatot.

— Érettségi találkozó. Felkérem azon volt osztályaimat, akik a római katolikus főgimnáziumban, 1920—21. évben érettségiztek, vagy megelőző 8 éven át egy osztályban velünk együtt jártak, 29-én, szombaton este hét órakor az Angol Királynőben tartandó vacsorán jelenjenek meg. Dr. Farkas Attila.

Feuer A. Endre fűszerüzletét ügyfelem áveszi. Felhívom nevezett hitelezőit, hogy követeléseiket legkésőbb folyó hó 30i gohzzám mellőzés terhével jelentsek be.

Dr. Bársony Menyhért ügyvéd. Hungária épület.

A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközségtől.

HIRDETMÉNY

a templomülések bérbeadásáról.

1. Vasárnap, augusztus 30-tól péntek szeptember hó 4-ig csakis a tavalyi bérlek vehetik ki azon templomüléseiket, amelyekre nézve előjogga bírnak.

2. Szeptember 6-tól, vasárnaptól kezdve, szeptember hó 15-ig, kedden estig bezárolan bárki a jelentkezés sorrendjében igényelhet templomüléseket.

3. Magántulajdont képező imaszék templomjegyei csakis az előírt bérérték előzetes kifizetése ellenében vehetők ki pénztárunknál.

4. Az imaszékék évi bére a tavalyi készállított ár színvonalán marad, mindenik templomjegyen fel van tüntetve a fizetendő összeg.

5. Jegy nélkül a templomba lépni főünnepnapkor nem szabad. Aki ez ellen vét, adószámlája az igénybevett imaszék bérértékével megterhelhetik és kondoskodni fogunk az összeg behajtása iránt.

6. Pótimaházat csak szegények részére rendezünk be.

7. A tisztelt hittestvérek felkéretnek, hogy imaszékük ügyében az 1—2 pont alatt megszabott időben sziveskedjenek irodánkhoz fordulni, mert érev Ros-Hásonkor az ünnepi előkészületek intézése miatt nem lesz jegyárúsítás.

Az előljáróság.

x A „Csalfa délibáb“ című rendkívül érdekes regény kapható a könyvkereskedésekben. Ára 80 fill.

Nem akar ilyen gondokat?

Hirdessen rendszeresen a Debreczeni-ban!

Sporthíradó

A DEBRECENI sporthírszolgálat jelentése:

A Boeszkai keddi edzésének eseménye, hogy azon megjelent már Finta is, a Boeszkai új csapatára, akik Szombathelyről szerződtek. Jó mozgású, tehetséges játékos. A Boeskaiban most három játékos ostromolja a csapatba való bejutást, Orosz, Gyulai és Finta s nincs bérleti hely, jól kell játszani mindenkinek, ha a csapatban akar maradni.

Az amatőrök is kezdenek vasárnap, Debrecenben a Boeszkai előtt a Villanygyár az MTK-val játszik, délelőtt lesz a Textil és a Nyírbátori AFE bajnoki mérkőzése. Valószínűleg elmarad későbbre a DEAC-NyVSC mérkőzés. A DVSC Nagykállóban, a DKASE pedig Karcagon játszik, míg Nyíregyházán az NyKISE-P MÁV és NyTVE-Bihari Turul között bajnoki mérkőzés lesz.

Telki megsérült vasárnap a szemefelt. Saját játékosársával, Borossal fejezt össze. Szerencsére nem komoly a sérülése, játszhat vasárnap.

A Boeszkai vasárnap ellenfele a Soroksár lesz. Nehéz ellenfél.

Az olasz amatőrválogatott, amely megnyerte a berlini olimpiai futballtornát, Pestre készül a főiskolai válogatott ellen fog játszani és lehet, hogy valamelyik egyetemi városba, Debrecenbe is ellátogat.

Nagy teniszverseny Debrecenben

Szigeti, Sass Márta, Dallos stb. Debrecenben.

Nagyszabású teniszverseny lesz Debrecenben a DEAC rendezésében, pénteken, szombaton és vasárnap, aug. 28-30-án, a DEAC pályán. A TIKAV kapcsán rendezik meg a DEAC nemzeti közötti teniszversenyt, amely a jelekből ítélve, kitűnően fog sikerülni és olyan mezőnyt állít ki, amilyent még nem látott együtt a debreceni közönség. — Szigeti a legjobb magyar férfi és Sass Márta, a legjobb magyar hölgyjátékos indul, azonkívül Somogyi Klári román bajnoknő és Boross Ida, a Felvidék legjobb hölgyjátékos, Dallos II. vitéz Bónó Lehel és a főváros és vidék legjobbjai. Minden számban nagy küzdelem várható. Az előkészületek már javában folynak. A verseny meltatlására még visszatérünk.

KERÉKPÁRSPORT.

A Magyar Kerékpár Szövetség Alföldi kerülete, folyó évi augusztus hó 30-án,

100 kilométeres országos országúti versenyt rendez.

Részvehet minden MKSZ által igazolt kerékpáros.

Start vasárnap, 30-án reggel hat órakor a hadházi országúton a tűzraktanya előtt.

Útvonal Boeskaikert, Hajdúhadház, Téglás, Ujfehértó, Nyíregyháza és vissza, cél a tűzraktanya előtt.

Augusztus hó 30-án, délután a Diószeghy úti futball pályán a DVSC kerékpár szakosztály pályaversenyt rendez, birkozóversenyyel egybekötve, 2 órai kezdettel, filléres helyi versenyekkel. A kerékpárversenyen résztvesznek az ország legjobb versenyzői. A szabadtéri kerületi birkozóversenyen a kerület legjobbjai vesznek részt.

A DVSC birkozó szakosztálya, folyó hó 26-án, este 7 órakor a tréninghelyiségben szakosztályi ülést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését, Vezetőség.

PÁLYAZAT KÖZSZALLÍTÁSRA.

A siketnémák helybeli intézete pályázatot hirdet napi cca 40 liter tej szállítására. Az ajánlatok beadásának határideje folyó hó 28.

Igazgatóság.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőüzet: Októberi rozs 12.90-12.91, augusztusi tengeri 12.72-12.85, Szeptemberi tengeri 12.22-12.24, májusi tengeri 11.16-11.18.

80 kg-os tiszavidéki búza 15.20-15.40, felsőtiszai 15.10-15.35, dumatiszaközi 15.00-15.25, más származású 15.05-15.25.

Rozs 12.45-12.85, elsőrendű árpa 12.00-12.45, közép 11.60-11.90, sör-árpa 14.50-17.50, új zab 13.00-13.35, tengeri 2.75-12.85.

LÓ- ÉS SZARVASMARHA-VÁSÁR

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 6; darab lovat, elkelt 186 darab.

Szarvasmarhát felhajtottak 1886 darabot, elkelt 928 darab.

Árak elősúlykilogrammonként értendők: jöminőségű vágómarha 45-55 f, közepes minőségű vágómarha 35-45 f, silány marha 26-34 f, borjú 54-85 f, rövendék 40-52 f, ökör, tinó 48-56 f, fejős tehén darabonként 180-430 P.

Lóarak: vágoló 60-140 P, silány igásló 50-160 P, közepes igásló 110-250 P, jó igásló 260-400 P, kocsielő 400 P és azon felül.

Irányzat élénk.

APROHÍRDETÉSEK

Házasság

Tanitónő

ref. állás nélküli, férjhez menne kiházasítás, kevés pénzzel, állásban levő fiatal tanítóhoz. Ajánlatok „Kultúrelt” jelígre a kiadóba. 1380

Levelőzés

Tankönyvek, az összes iskolák részére már megérkeztek, e használt tankönyvet a legmagasabb áron vesz

tankönyvet becsérél Springer papír, könyvfotóikkal szaküzlete.

Nezze meg kirkatunkban az idej Habselyem női ruhák ára t. Ilyet még úgysem lá.ott.

HAVAS Harisnyaház Bádokos u. 1

Kellemesen

töltheti estélyét a BAGOLYVÁR vendéglő kerthelyiségében, Ifid ucca 14. Telefon : 19-30 1117 vv.

Nyomozó iroda

Magánnyomozó iroda. Szabó nyug. de. tektív. Kigyó ucca 57. Nyomoz, megfigyel, informál vidéken is. 589 9. 12

Magánnyomozó
Gálócsy, Varga u. 25. rendőrségnél és évtizedes magánnyomozással szerzett szaktudással nyomoz, megfigyel, informál, vidéken is. 657 8. 31.

Alkalmazást nyer férfi

Keresztény
magyar esernyős jelent kezzel, többeknek javítani valója van. Kulcsár papírkereskedése. 1388

Magyarszabó
segédeket felveszek, Kovács, Csillag ucca 18 1370

Egy cipészegéd
felvétetik, Árpád tér 48 1375

Ügyes
fiatal segédet felveszek vitéz Nagy fűszerkeres. kedő, Péterfia 61. szám 1379

Perfekt
gyors- és gépirót keres, ügyvállalat. Részletes ajánlatot „Agvária” jelígre a kiadóba. 1382

Kovácssegéd
felvétetik, Prém, Honvéd ucca 57. 1400

Kifutótű
felvétetik, Fűvészkeret ucca 14. 1406

Inkasszás,
garanciaképes, irodagyakornok, kerékpározó ügynök, felvétetik. „Műszaki vállalat” jelígre a kiadóban. 1410

Egy jó munkás
borbélysegéd és egy tanuló felvétetik, Rákóczi ucca 41. sz. 1409

Alkalmazást keres férfi

Tisztességes
férfi ajánlkozik kaucióval, inkasszásnak, nagyobb üzletbe bolti szolgálnak, fetelepre mászásnak, vagy éjjeli őrnök. Cím a kiadóban. 1384

Alkalmazást nyer nő

Bejárónőt
megbízhatót keresek. Cím a kiadóhivatalt pénzárában. 993

Temperamentumos
önálló, nagyon intelligens fiatalasszony re vizornak ajánlkozik Kulesár papírkereskedésben. 1389

Fodrásznőt
felveszek Hajdúbószörménybe. Cím a kiadóban. 1381

Segédlányokat
őse jó családból való tanuló lányokat felvesz Bálintné női kalapszalón, Piac ucca 77. 1173

Kifutóleány,
13-14 éves, felvétetik, Baes, Piac ucca 77. 1408

Mindenes
szobaleányt, szerény igényekkel, könyvvél keresek. Kétheti próba-idő alatt, kint lakással, Batthyány ucca 16. sz. keresztpüület. 1383

Kifutóleány
12-16 éves korig felvétetik, Dégenfeld tér 3. sz., emeleten. 1395

Ügyes
fiatal leány cipőüzletbe az öfizetlessel felvétetik Gyujadi ucca 14. 1395

Megbízható,
rendes, komoly kifutóleány felvétetik, Svájc lejtő, Gambrius átjáró. 1405

Szeptember
elsejére jól tőző, közép korú szakácsnőt keresek, Hungária pensió. Ferenc József út 59. sz. II. emelet. 1377

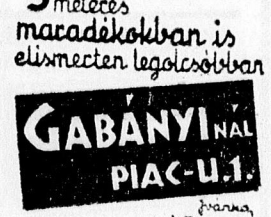
Alkalmazást keres nő

Házvezetőnőnek
ajánlkozik 29-es megbízható gyakorlott, Bemutalkozom, Értekezni 13-83. telefonon, 1368

Jömegjelenésű
22 éves, teljesen árva leány, jobb üzletbe, vagy trafikba elárúsnőnek ajánlkozik. Megkeresések „Arvaleány” jelígre a kiadóba. 1404

Ajánlat

Legszébb férfi SZÖVETEK
3 méteres macadékokban is elismerten legolcsóbban

Cserépkályhák
átrakását, tisztítását a legolcsóbban vállalom. Új kályhák olcsón kaphatók, Mese István cserépkályhás, Rákóczi u. 11. szám. 591 9. 11

Zománc
és olajfestékek, (ajtók, ablakok festésére) 1 kg 1.-, 1.20, 1.40, 1.60-tól barna olajfesték, bádog tetők, kerítések festésére 1 kg 60 fillér, míg a készlet tart. Porfestékek, háztartási cikkek a legolcsóbban beszereshetők Csapó ucca 14 Bel- és külföldi festék-és olajárúktárjában. 561 10 11

Zálogjegyet,
lejtartat is. Aranyat s ezüstöt, briliánsat, magas áron vesz, Sretler János ékszerész, Batthyány ucca 13. 1394 6. 26.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások át-vizsgálását felelősséggel végzi Csala, Rákóczi, u 9 szám. 297

Cipőszükségletét legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezheti be. Női, férfi, gyermek, duplatalpu vadászcipők nagy választékban Dégenfeld-tér 11 szám. 1638 vv

Szalonomat
áthelyeztem József kir. herceg u. 14. alá, ahol a megszokott olcsó árak mellett készülő uccai ruha 4 pen gőért, kosztümök 8 pengőért. Elit szalon. 749 8 30-ig.

Sodrony- és díszkerítést
recamier s ágyasodronyt a legújanyosabb áron. Díjmentes költségvetés. Neubauer J. sodronygyár utóda. Pávai Vajna Gábor gépészmérnök Debrecen, Két malom ucca 4. szám. Telefon : 15-62. 129 9 15

Férjem elhalálása
folytán a kálvá háspart továbbra is minden fennakadás nélkül, öcsém szak-szerű vezetésével továbbra is folytatom. Szíves támogatást kérve továbbra is, Tisz telettel özv. Gechmeidy Jakabné, Timár ucca 17. szám. Telefon : 13-41. 1599 10. 4

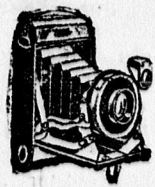
Zománctűzhelyek
kályhák, mosdóállványok, zománcedények, Alta burgonya fűllesztők, mosó és pergelő üstök olcsó árakon. — Kormos József vasüzletében, Csapó ucca 15. 1187 9. 23.

Varrógépkölesőzés
használt varrógépek s kerékpárok vétele és eladása, javítások jótállással Eisenberger, Csapó ucca 101. (Csillag ucca sarok.) 539 9. 1.

„Lela”
zománcozott asztaltűzhelyeket megrendelésre minden színben, szép kivitelben felelősséggel készíti Levenesik Eajos tűzhelyüzeme, Árpád tér 17. szám. Tűzhely kirakatom megtekintésre érdemes. 619 8 28.

Ujjonan megnyilt
Külsővásártér 9. alatti italmérés, kecskeméti fajborok, olcsó árak, tulajdons Kecskés József. 610 9 13

Tropikáj
és vászon öltönyöket, az idényvégi árusítás alatt, mélyen leszállított árban vehet — Weisz Sándor férfiruha áruházában, Csapó ucca 10. 560 12 31

Fényképezőgépek

Triss foto anyagok, s amatőr felvételek kidolgozása. Ungár József látványos és fotoszaküzletében, Széchenyi u. 1. szám. Takarékoság, tagoknak készpénzárón részlete.

429. 8. 27

Poloskairást

ciángázzal, lakások át- vizsgálását felelősséggel vállalom. Kiss, Kigyó ucca 5. sz.

658 9. 30.

Kis- és nagy

diákoknak, szappan, s fésű, kefeárú, fogpuszta nagyon olcsón, Földes vegyész szaküzletében, Bika bérház, Vig-mozinál, 1403 9. 26.

Takarékúthelyeket

bármilyen kivételben, s felelősség mellett, leg-olcsóbban készítek. — Molnár Elemér, Csapó 98. szám, 1148 9. 23.

Oeskavasat

elhasznált csepőgarnitúrákat a legmagasabb áron vesznek. Ráfoka: s tetőbádogot, s ingerendákat, tűzhelyeket kályhák, fűrdőkádát raktáron tartunk, Levelező lap hívásra vidékre és házhoz megyek. — Seiner, Csapó ucca 85. Eötvös ucca 110. szám. Telefon: 26—86. 1230 12. 21

Varrónók

figyelmébe Varrógépek havi karbantartását olcsón vállalom, Eisenberger, Csapó ucca 101. műszerész. 566 9. 1.

Kereslet

Fűszer-, élelmiszerüzlet átvennék, lakással egybekötve, a város bármely forgalmas helyén azonnal. Címet a kiadóba, „sürgős üzlet” jellegre. 1376

Nyarlalás

Olesó utószalon árak, Erdőbénye gyógyfürdő, — augusztus 20-tól kezdve napi pensió 4.50 fillértől. Elsőrendű ellátás. Szőlő-kúra. Felvilágosítást ad a fürdőigazgatóság. Telefon: Erdőbénye 2. Ötven százalékos visszautazási kedvezmény. 1341

Elelmiszer ital

Bor, különböző zamatos, 48 fillértől kapható, Wessprém Zoltán termelői borpincéjében, Péterfia 30. szám, 771 9. 1.

Urasági

fajdinnye, kis és nagy mennyiségben, olcsón kapható, Kossuth ucca 39. szám, házmaster. 1035

Teljes ellátás

Kellemes lakás finom koszl, a Hungária penzióban, szobák napokra és hónap számra, Ferenc József út 59. szám. 842 9. 1.

Diákokat keres

Diákokat, lehetőleg református gimnáziumba járóit teljes ellátásra felveszek. Gondos felügyelet, kényelmes külön szoba. Domokos Lajos ucca 6. 1058

Izraelita

úriscsalád, két középiskolás tanulót teljes ellátással elvállal, Péterfia ucca 31. 1154 9. 8

Iskolák

közvetlen özv. úrinő 2 középiskolás leányt, teljes ellátásra elvállal. Külön szobába is. Burgondia ucca 11. 1161

Tanáriscsalád.

két kisebb iskolás fiút, vagy leányt elvállal, teljes ellátásra új, kerti villalakkban, külön szoba, fűrdőszoba használattal. Sinay Miklós ucca 36. szám, 1226

Diákokat,

vagy diákleányt, külön kis szobába, elsőrendű teljes ellátásra elfogadok, Török Bálint ucca 2. szám, keresztút. 1331 9. 15

Ref. gimnáziumhoz Kollegiumhoz közel, szépen bútorozott szobába két diákokat teljes ellátásra elfogadok. Busi ucca 7. 1397

Autó, motor kerékpár

Steyr—Waffenrad, Stiria, Opel, Aiglon, Csepel s az összes márkájú kerékpárok, gumik, alkatrészek nagy raktára. Segéd-motoros kerékpárok. Puch 250 szőlő és Indán 600-as oldalkocsis motorkerékpárok eladók, elcserelehetők. Király, főútle Royal épület, fiók üzlet Csapó u. 76. 753 IX 15-ig.

Tüzelő anyagok

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok „Unio“-tagok elsőrendű tűzfát, szenet, s kokszt, brikettet, téli beszerzésre is havi részletfizetésre, készpénzárón kapnak, 100 kilót már házhoz szállítva, „Margit” tűzifa és szén kereskedelmi vállalatnál, a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24 778 8. 31.

Vegyes

Budapestre magammal vinnék otthon kereső üzleti lányt, lehetőleg izraelitát, Bika bérház, I. emelet, 3 ajtó. 1387

Pénz

Külesünöket folyósítunk elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre s kurrens árukra, finanszírozási céokra, Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u 81. szám. 752 9. 1.

Hangszer

Zongora hangolást vállalok ugyanott zongora van eladó. Rác Tele-1 u. 94.

Bútor

Modern ebédli, díó teleháló, jégsekerey, íróasztal, kombinált szekrény, antik kanapé, fotelek, festmények, eladók, Halvan u 18. szám, 1323 9. 7.

Szőnyegek,

minden elképzelhető eredeti antik s modern bútorok, dísz tárgyak, s festmények, úriszoba s irodaberendezések, reamiék, hentesek, székek, asztalok, faesillárok Wertheim nacional kasszák, igen olcsó árban kerülnek eladásra az Ingóságkövetítőben Ha elköltözik, ha kisebb lakásba költözik és felesleges bútorait, szőnyegait, dísz tárgyait, s arany, ezüst, vagy bármilyen dísz tárgyról szóló zálogcédluját eladni akarja, ugyancsak jöjjen az Ingóságkövetítőbe, ahol azt legjobban értékesítheti.

PIACI ÁRAK**ÉLŐBAROMFI ÁRAK :**

Pulyka s. drb 1.50—1.80	Tyúk párja 3.80—5.60
Liba s. drb 3.60—4.50	Jérec párja 3.00—3.60
Liba k. kg 1.30—1.50	Csirke párja 2.20—2.80
Kaesa s. drb 1.80—2.30	Csirke párja 1.10—2.00
Kaesa k. kg 1.20—1.35	Tojás drb 0.07—0.08
Csirke kilója 1.20—1.40	Tojás kilója 1.35—1.45

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Apró alma kg 0.14—0.32	Őszibarack 0.44—0.55
Körte kilója 0.16—0.40	Dinnye görög 0.03—0.05
Szilva kilója 0.08—0.25	Dinnye sárga 0.04—0.06
Szőlő kilója 0.24—0.40	Citrom drb 0.07—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Vereshagyma 0.06—0.08	Bab, zöld kg 0.12—0.16
Fokhagyma 0.25—0.32	Retek drb 0.01—0.02
Burgonya rózsá kilója 0.07—0.08	Uborka 100 0.15—0.40
vegyes kilója 0.04—0.06	Spenót és sóska esomója 0.01—0.02
Fejeskáposzta 0.02—0.05	Saláta feje 0.01—0.02
Karfiol drb 0.06—0.20	Zöldhagyma 0.03—0.04
Kalarábé es. 0.02—0.05	Gomba kg 0.20—0.35
Petrezselyem és sárgarépa esom. 0.03—0.04	Paradicsom kg 0.03—0.05
Tök drb 0.03—0.06	Paprika 100 0.20—0.50
	Zöldtengeri es. 0.01—0.02

KENYÉR ÁRAK :

Fehér kenyér kg 0.32	Rozs kenyér kg 0.20
Félbarna kilója 0.28	Péksütemény drb 0.05
Barna kenyér kg 0.24	

PIACI LISZT ÁRAK

Búzaliszt 00-ás kg 0.28	Búzadara kilója 0.36
Búzaliszt 0-ás kg 0.28	Rozsliszt kg 0.18
Búzaliszt 4-es kg 0.24	Korpa kilója 0.09 fillér
Búzaliszt 6-os kg 0.22	

Ebédli-bútor.

szép masszív, olcsón eladó. Böszörményi út 5. C., keresztút, harmadik ajtó. 1411

Kiadó lakás egyszobás

Egyszobás, uccai, udvari lakások kiadók, József kir. herceg ucca 75. 1295

Modern

egyszobás lakás, azonnal kiadó, Vénkeri, Domokos Lajos ucca 16. szám, 1392

Kiadó lakás nagyobb

Négyosztós, uccai lakás, november elsejére kiadó, Miklós ucca 20. szám, 1391

Butorozott szoba

Viljalakásban, tanáriscsaládnál egy szép nagy szoba fűtéssel, világítással, fűrdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással magános személynek, — vagy egyetemi hallgatóknak szeptember 1-re kiadó Sinay Miklós u. 53. sz. 1227

Csinosan

bútorozott udvari szoba, fűrdőszoba használattal kiadó. Arany János ucca 18. 2. sz. lakás 1335 9. 1.

TIKÁV-ra

különbejárattú bútorozott szoba kiadó. Nagyerdőhöz és villamos megállóhoz közel. Nyil ucca 14. 1150

Eötvös ucca 8.

teljesen berendezett külön fülke, két személynek is alkalmas, olcsón kiadó. 1385

Különbejárattú

parkettes bútorozott szoba, fűrdőszobával kiadó. Márton Dezső, József kir. herceg ucca 35. szám, II. em. jobbra. 1378

Légfűtéses

uccai nagy bútorozott szoba kiadó. Kossuth u 22. szám, 1374

Kapualatti

különbejárattú, uccai bútorozott szoba kiadó. Rothermere ucca 32. 1372

Lakótársnót

keresek bútorozott szobába, Cegléd ucca 20. 1399

Ingóság eladás

Hármas- szekrények, ebédli, s hálók, konyhák, fró-asztalok, pénzszekrények, börgarnitúrák s antik bútorok stb eladók, Bütormagazin — Széchenyi ucca 6. 258 9. 8

Varrógép

hálók, előszobafalak — ebédli konyhabútor, s asztalok, szőnyeg, márványmosdó, szekrények, agyak, tükrök, képek, eladók, Csapó ucca 6. 175 9. 6

Varrógép

szép mokett divány-takaró, asztal, használt futószőnyeg, fehér faldáda eladó. Simonffy u. 1. sz. I. emelet, Geróné. 1401

Vaskályhák,

üvegek, nagy fazék, s zsírolvasztó bogrács és egyéb háztartási cikkek olcsón eladók, 9—11 óráig Simonffy út 12 1402

Gazdasági eszközök

Szőlőprések 80—120 literesek, boros hordók, taposókádák új, használt, eladó, Nap ucca 4. szám, 1407

Eladó ház

Város szívében Szekfü ucca 13. alatti kétszobás, konyhás, s palatetős téglaház egyezerért eladó. Szent A. ucca 33. sz. 2. ajtó. 450 vv.

Péterián,

családiház, kevés pénzrel, kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Péterfia u. 30. 594 11. 17.

Eladó

családiház, mélyfűrésznél, olcsón, Dienes, Fűvészkeret ucca 16. 1390

Eladó

961 négyzetögl, kerttel háromszobás, nem modern ház, előnyös áron Értekezni Halvan ucca 53. sz. I. emelet, 1373

Egy üveg**sós-borsesz**

28 fillér.

Hatása felülmúlhatatlan. — Kapható a **Fischer Boltban** Teleki u. 73.

Földbérlet

Szepesen 26 hold föld nagy tanúával október elsejére haszonbérbeadó Batthyányi ucca 17. I. 5. 769 9 1-ig.

Eladó föld

Eladó tanya, ötven kat hold a halápi átomástól 15 percnyire, hozzátartozó kasszalattási joggal eladó. Értekezés Magoss György tér 16. 845 vv.

Eladó

Hajdúszoboszlón a „Keringő” dűlőben a vasútállomás közelében 31 hold, 296 négyzetögl feketé szántóföld, tanyaépülettel együtt, Továbbá a gyógyfürdő közelében, a „Bánom” szőlőkertben 944 négyzetögl szőlőföld, gyümölcsfákkal s épülettel Ugyancsak a fürdő közelében a Böszörményi út mellett 634 négyzetögl háztelek. Érdeklődni lehet: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi ucca 74. sz. alatt. 359

Tizenöt hold föld eladó Pacz 3. sz. 1119

Öndódon

Piac dűlőben 4 és fél s 2 hold föld eladó, — Csillag ucca 22. 1315

Eladó

uraknak nagyon alkalmas gyönyörű fekvésű 21 hold föld, van tanya, termő szőlő, akác erdő, Hadházy Boeska kert közelében. Érdeklődni kint a helyszínen, 69. szám. Takács József. 1369

Eladó

Kisszepesen, csőszház mellett 2 és fél hold föld macernával beelve Érdeklődni lehet: Vargakert, Kertj ucca 5. 1330

Eladó állatok

Fajtisztá komondor kutyakölyök díjat nyert szülőkötől 20 25 pengőért eladók, Dr Pap Béla, Berzék, — Zemplén megye. 1056

Felelős szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.